

Smith & Wesson
Marttiini
SWAROVSKI OPTIK
LAGUIOLE
SIG SAUER
Hoppe's BERETTA
kamik
VICTORINOX
B&P
UNCLE MILLS LAW ENFORCEMENT
Benelli

САЛОН ОРУЖЈА

Bushnell
Blaser
MAG LITE
AW
LOCK
HK
ZEISS
AIGLE
RWS

5.11 TACTICAL SERIES®

тпц "Краљевица" бб ламела Б
тел +381 19 432 561
факс +381 19 443 644

календари
визит карте
хемијске оловке
упаљачи

КБ
Маркетинг
агенција

Мир Божји - Христос се роди

Срећне Божићне празнике
и успешну Нову 2008. годину
жели Ваи екипа
"КВ Group"

САГРАДИМО ХРАМ

ВАЗНЕСЕЊА ГОСПОДЊЕГ
У ЗАЈЕЧАРУ

ТЕКУЋИ
РАЧУН

160-131997-37

BANKA
INTESA

6 стр. Влашка мањина ужива сва права у Србији
11 стр. Ко то мути воду у школском одбору?
12 стр. Колено мање боли од душе и срца

14 стр. Одбор није одбранио Хајдук Вељка
16 стр. Празни казани и стомаци сиротиње
20 стр. Витлејем - дом хлеба живота
22 стр. Живот саткан од свирке по свету
26 стр. Имамо новинарство какво заслужујемо
30 стр. Индијана Џонс јаше Тимочком Крајином
32 стр. Привикавање на своју земљу

34 стр. Тајни мирис "Црне руже"
36 стр. Аласи прихватили нова правила

Уводна реч директора листа «Тимочанин»

КАСНО КАЈАЊЕ ЗА КОСОВО СТИЖЕ

Многи су 10. децембар најављивали као дан «Д», који ће пресудити судбину Косова. Међутим, ништа се, изгледа, посебно није догодило. На Косово није стигао ни Вук Бранковић, ни цар Лазар. Касно, изгледа, и предлог на Косово стиже, јер је Србија одоцнила са идејом о наставку преговора на територији покрајине. Изгледа да и кајање Срба за Косово касно стиже. Додуше, увелико се расправља о томе ко продаде српску земљу и за колико, и све се на томе заврши. Чаглавица, надомак Приштине, и многа друга места, кажу, више неће имати ни једну српску кућу уколико се продаја имања и кућа настави овом брзином. Па ко то продаје српску земљу?! Да ли они који траже одбрану дедовине?! Луде ли и наопаке српске главе!

Дневна штампа пише да Албанци хране Србе на Косову. Купују у Србији брашно, шећер и уље, па га на Косову продају Србима за мање паре неголи Срби Србима у Србији. Чудне ли рачунице?!

Тежиште се са 10. помера на 19. децембар, када ће у Савету безбедности тројка презентовати свој извештај. Очекује се предлог нове резолуције, која ће, уколико се Русија не успротиви, Косову донети независност. Влада има, кажу, два сценарија - увођење ванредног стања или оставке. Било како било, Влада - изгледа - прилично не зна шта ће са Косовом! Али, народ увек има неког кеца у рукаву. Тако недавно један бистар момак рече: »Ја имам решење за Косово, али нико ме не слуша. Косово треба поклонити Русима на 99 година, па нека га онда узму Американци.« Можда би политичари могли о овоме да размисле. Остала још понека мудра глава у Србији!

Пре неки дан у једном псеудо-регионалном листу на насловној страни освануо наслов «Шовинизам на Дунавском кеју». Каже аутор текста: буди се српски шовинизам у Тимочкој крајини. То је закључио на основу графита које је неко исписао са антисемитским порукама упућеним Јеврејима, а и Румунима. Аутор даље каже да полиција још није открила ове вандале и шовинисте, па тим пре чуди на основу чега закључује да графите исписа рука Србинова. Није ли то она прича о продаји кућа и имања на Косову?

Хоћемо ли ускоро морати да поклањамо и Тимочку крајину на 99 година?!

Оснивач и издавач "KEPI BLANC Group" d.o.o.

Тржно пословни центар Краљевица бб, ламела б, 19000 Зајечар,

E-mail: kbtimocanin@kbgrupa.com,

Телефон: 019/ 432 561, факс: 019/ 443 644

Директор публикације: **Дејан Б. Грујић**

Лист уређује уреднички колегијум:

Технички уредници: **Марко Дробњаковић и Младен Николић**

Лектор: **др Љубиша Рајковић**

Маркетинг: **Драган Рајковић**

Консултант дистрибуције: **Саша Фишић**

Број жиро рачуна: 205 - 112668 - 32 Комерцијална банка АД Београд

Штампа: "КРАМЕР ПРИНТ", Београд.

ПОВОДОМ ОБЈАВЉЕНОГ ЧЛАНКА У ЧАСОПИСУ "ТИМОЧАНИН" У БРОЈУ 12 ОД 15. 11. 2007. ГОДИНЕ, ПОД НАСЛОВОМ: "ВАПАЈ УГЊЕТАВАНИХ ИЛИ ВЛАШКИ ЕКСТРЕМИЗАМ" И ЧАСОПИС «ТИМОЧАНИН» У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ СРБИЈЕ

То да се овај веома цењени часопис "Тимочанин" нашао пред посланицима Народне скупштине Србије, није чудно, већ указује да је Редакција или одговорна лица исте су про-одговорна оријентације. За-радикалске оријентације. Шта да не, српски радикали што да не, српски народ, и у воле свој српски спречити, већ томе их не треба штета ако у тој била би велика штета ако у тој испољеној љубави и националној привржености нападају друге. Шта се заправо то до-годило у самој Народној скуп-штини Србије? Како смо виде-ли на ТВ и чули из уста наро-ног посланика и уједно гене-ралног секретара Српске ра-дикалне странке, то нас не тре-ба чудити, јер су нам одавно познати циљеви и идеологија ове националистичке стран-ке, чији челници себе виде као мали "Руси" и јавно залаже за "Велико Српство". Да ли су овакве теорије и залагања пре-вазиђене, остаје да се види. Ми их нећемо, а и не можемо ометати у томе. Свако има пра-во да воли свој народ.

Међутим, у свему овоме мене лично чуди да се овај ча-сопис нашао у рукама Алек-сандра Вучића, једног од чел-ника ове националистичке странке, који је набивен са то-лико негативне енергије, да осим Срба у овој Србији друге и не примећује. Остао сам без речи да је овај посланик у самој

Скупштини споменуо моје име, а зна се да лично нисам у ни-каквој вези са тзв. влашким структурама и, по природи ствари, не спадам у влашке екстремисте. Овај српски ра-дикал је, разуме се, искори-стио моменат, користећи овај часопис, који по самом називу указује или, боље речено, упу-ћује на ширу територију, веза-ну за део источне Србије, коју насељавају Румуни тзв. Власи, па је изговорио неке неистине у вези са овом бројном попу-лацијом, вероватно са намером да указује на некакву измиш-љену "опасност".

То му лично не замерам, јер он није и једини посланик у Парламенту Србије, који, да би привукао пажњу других, служи неистинама, указујући на непостојеће опасности, по-себно када су у питању нацио-налне мањине или етничке гру-пе. Као мамац му је послужило баш часопис "Тимочанин", који истини за вољу, можда и због самог назива и интересантних садржаја има неку традицију. Тако да није чудно што је моје име у својству Председника Демократског покрета Румуна Србије везао баш за овај це-њени часопис. Моја опреде-љења у својству Председника ове организације, која окуп-ља Румуне са простора Источ-не Србије, па и саме Тимочке долине су јасна, јер у свом раду морам поштовати Про-грам и Статут ове организације. Међутим, у свему овоме има нечег закулисног. Како то да се у овом чланку говори о тзв. влашком екстремизму, а ја лично нисам из тзв. влашких структура или групација. Па стога, разуме се, постављам питање:

Шта је хтео овај најгрлатији (после Шешеља) српски ради-кал?

Да ли га можда брине мир међу људима у источној Србији?

Ваљда ће једном засвагда

ови Румуни из Источне Србије, које већински народ Србијом једном да схвате шта им мисле Српски радикали и да се на време врате међу своје. До-кле ће бројни тзв. Власи са ових простора бити активни чланови СРС и у свему се за-лагати за идеје ових радикала, китећи се туђим перјем? Зар они не примећују да раде про-тив својих сународника?

Надаље, у истом чланку се спомиње отварање румунске канцеларије у Зајечару, па и прекршај, јер су се ту појавили Аташе за културу Амбасаде Ру-муније у Београду Андреи Габ-риел и протопоп прве Пра-вославне цркве Румуна из Ма-лајнице код Неготина Бојан Александровић. Колико ми је познато, и то било које, не може басаде, и то било којој те-се појавити на било којој те-риторији, без да о томе не буду обавештени надлежни органи земље у којој се Амбасада на-лази. Те стога немогуће је да ау-тор чланка ово не зна.

С друге стране, када је о на-шој мањини реч, не улазећи у проблематику њеног назива, јер и тај назив је постао камен спотицања, желим да указујем још на једну чињеницу. У вре-мену почетка распада оне ве-лике СФРЈ, челни човек тадаш-њег "Четничког покрета", сада Српске радикалне странке, др Војислав Шешељ, је у својим ватреним говорима, на про-сторима где је имао пристали-ца, стварно обећао бројним српским избеглицама да ће им се обезбедити трајно насеља-вање у Србији, и то: протери-вањем тзв. Влахе у суседну Ру-мунију и тзв. Шиптаре са Косо-ва у Албанију.

Ми Румуни са ширих про-стора источне Србије живимо у нади да нам се "ваљда" неће догодити оно што нам мисли лидер Српских радикала "Шеки".

Димитрије Крачуновић

Петар Лађевић, директор Службе за људска и мањинска права
Владе Републике Србије у изјави за „Тимочанин“

ВЛАШКА МАЊИНА УЖИВА СВА ПРАВА У СРБИЈИ

• **Поводом многих реакција на текст под називом „Вапај угњетаваних или влашки екстремизам“, објављен у претпрошлом броју нашег листа, о овој теми смо у Београду разговарали са господином Петром Лађевићем, директором Службе за људска и мањинска права Владе Републике Србије. Господина Лађевића смо питали колико је у овом моменту влашки екстремизам стварно реалан и да ли постоји опасност од новог жаришта сукоба на територији Србије, с обзиром на то да поједини лидери влашких странака и организација тврде да је ова мањина у Тимочкој крајини више од 50 година угњетавана и дискриминисана.**

- Кад год се говори о међунационалним односима, треба бирати речи и знати значење речи. Не бих почињао од тога да ли постоји екстремизам, него бих почео од тога да ли су грађани источне Србије упознати са нашим законодавством које се односи на националне мањине. Према Уставу Републике Србије и Закону о заштити права националних мањина, свака мањина дефинише саму себе. Дакле, не прописује држава ко је припадник мањинске националне групације у Републици Србији, него то одређује сама мањина. Члан 2. Закона о заштити права националних мањина каже да мањина мора бити неки респектибилан број и да има заједничку бригу о очувању своје културе. На територији источне Србије се 20 различитих групација изјаснило као национална мањина. Наравно, најбројнији су Срби, као народ. Након Срба то су Власи, па онда Југословени, Румуни и друге групације.

Наше законодавство омогућава свакој националној мањини да у сфери културне аутономије у четири области: образовању, култури, употреби службеног језика и писма и употреби медија, формира своја колективна права. Формирањем Националног савета свака национална мањина је добила право на своју мањинску самоуправу, што је веома важно. На територији источне Србије делују два национална савета, и то: Румунски национални савет, кроз канцеларију у Кладову, и Национални влашки савет. Поставља се питање да ли та два национална савета представљају исту мањину или та два савета представљају две националне мањине. Они су по закону могли бити основани само зато што представљају две националне мањине, румунску и влашку националну мањину. Дакле формирање националног савета је израз воље припадника одређене националне мањине да у набројане четири области одлучују о питањима из тих области. На жалост, у последње време имамо случај да пред-

ставници појединих националних мањина полажу право да могу да тврде да нека друга мањина није та мањина, него њихова мањина. То се не односи само на влашко-румунске односе, већ такви случајеви постоје и у другим деловима Србије. Једном речју, у источној Србији егзистира и румунска и влашка национална мањина. Ни једна од те две мањине не може полагати право на други идентитет. Дакле, Власи не смеју власизирати оне који су се изјаснили као Румуни, нити Румуни смеју румунизирати оне који су се изјаснили као Власи. Обе мањине у оквиру нашег закона могу да остварују сва своја права у сфери културне аутономије.

• **Поједини лидери влашких странака јавно тврде да су подаци са последњег пописа фалсификовани и да се 2002. године много више Влаха изјаснило као Румуни, тачније да је попис лажиран.**

- Прво, такво грубо кршење пописних правила није могуће. У случају да је било појединачних случајева, они који за то знају, нека поднесу кривичну пријаву против пописивача. Колико је мени познато, то није нигде рађено, а ти који се неправилности сете после четири и више година од пописа, а да то не ураде одмах када су им угрожена права идентитета, у најмању руку изгледају неозбиљно. Ако за то знају, саветујем да одмах поднесу кривичне пријаве и тај проблем реше преко суда. У сваком случају такве тврдње су политички некоректне. У односу на 1991. годину, на попису 2002. године број Влаха се повећао. То значи да се мање њих изјаснило као Срби и да је попис био слободан. Осцилаторан је број свих мањина. Код неких је то више, а код других мање изражено.

• **Постоје тврдње да се над Власима у Тимочкој крајини врши дискриминација у погледу запошљавања и да је држава крива јер немају своје**

културне манифестације.

- У држави Србији су сви пред законом једнаки. Нико није прописао да ће неко бити запослен зато што је то или то. Постоје елементи позитивне дискриминације у неким сферама. Влада Србије је препоручила да се посебно поведе рачуна о запошљавању националних мањина како би се постигла равномерност. Али овакав тип манипулације јавности је просто несхватљив. Причати о пословној дискриминацији у Тимочкој крајини, где привреда готово уопште не ради, није израз нечије добре воље, већ ширење политичких идеја које узнемиравају грађане и одвраћају их од реалних проблема. Проблем у источној Србији је отварање радних места за све грађане. Гласинама и измишљањем чињеница у времену опште немаштине да неко није запослен из ових или оних разлога је медвеђа услуга и већини и мањини.

Што се тиче културних манифестација, једино се може поставити питање да ли је обим тих културних манифестација довољан. Ако нека национална мањина мисли да нема довољан број културних манифестација, има све механизме да преко својих националних савета код Министарства културе оствари сва своја права. Све то зависи од њих самих. Не можемо им ми, одавде из Београда, организовати румунске националне свечаности у Петровцу на Млави или већ где.

• **Да ли се може говорити о школовању влашке националне мањине на матерњем језику?**

- Свакако да, али се то може догодити само са стандардизацијом влашког језика, коју може да одради Влашки национални савет.

• **Национални влашки савет је недавно прихватио румунски књижевни језик и писмо као влашко писмо.**

- Прихватање румунског језика као влашког је противзаконито и превазилази улогу Националног влашког савета. Противно је слободно израженој вољи људи на попису. Наиме, више њих се изјаснило да говори влашким језиком него што се изјаснило да су припадници влашке националне мањине.

• **Да ли Вам је познато да су свештеници Румунске Православне Цркве у последње време више пута чинодејствовали на простору Тимочке крајине и тиме нарушили канонско правило Српске православне цркве?**

- Колико је мени познато, законо-

давство Србије које третира питање верских заједница поштује канонско устројство сваке цркве. На одређеној територији може да постоји само један јерарх, који има извршну ингеренцију над том територијом. Између румунске и српске цркве је договорено да се то начело поштује. Мени је познато да се у више случајева то није поштовало, али се држава у то не може мешати, јер је у Србији црква одвојена од државе. Такви проблеми морају бити решени на нивоу две цркве. Онај ко крши канонско правило, у сваком случају доводи људе у заблуду.

• **Многи тврде да се на овим просторима покушава да изврши румунизација влашког живља, а у прилог томе сведоче агитовања појединаца да се припадници ове националне мањине на следећем попису изјасне као Румуни.**

- Увек ће постојати људи који ће покушавати другима да наметну своју вољу и негирају њихов идентитет. То није само случај када је у питању влашки ентитет и влашко-румунски односи, већ се дешава и у другим деловима Србије. Право је грађана да се сами одреде којој мањини припадају. У прилог томе најбоље сведочи податак да се као Власи на последњем попису изјаснило 40.000, а као Румуни 2.000 становника.

• **Да ли Вам је познато да постоје покушаји интернационализације, да тако кажемо, влашког питања?**

- Не да сам само упознат, него сам и давао одговоре управо преко тих који су интернационализовали то питање. Питање је интернационализовано од стране једног молдавског посланика у парламентарној скупштини Савета Европе. Након тога је савет Европе потпуно несмотрено именовао једну комисију која је боравила на просторима Србије. Имали су могућност да се увере да ли неко некога ту тероризише или му укида права. Сигуран сам да се комисија уверила да нико никоме не укида права, а поготову то не чини српска држава, него да постоје одређени типови политичког размишљања и носиоци тих размишљања који, из не знам којих интереса, сматрају да је непоштовање закона државе Србије легитимно, а интерпретација тих закона могућа како се коме то хоће. Сигуран сам да је Ингер Херман, који је у Србији боравио као шеф мониторинг мисије Савета Европе поводом та два нацрта резолуције, добио комплетан увид у то о чему се ради и сигуран сам да ће његов извештај потврдити да Србија поштује све законе које је донела и идентитете свих националних мањина.

Држава Србија без Косова у свом саставу има једну петину, тачније 17 од-

сто становништва, које није српско. Са Косовом тај проценат је много већи. Србија нема ни један део територије који није мулти-културан, и у томе је пребогата. По томе смо и различити од неких других држава, које чине све да буду моноетничке. Србија доноси своје законе и у целости их поштује, поготову у сфери остваривања права националних мањина. Такав покушај интернационализације, који нам је припремио овај молдавски посланик, сигурно није само његова иницијатива, јер не може доћи од некога ко никада није посетио ову земљу. Да је боравио у Србији, уверио би се да Власи и Румуни уживају сва права и да нико никоме та права не умањује, а камоли да их крши. То сасвим сигурно не ради држава, јер смо у систему националне мањине одабрали најслободнији могући модел - да не дефинишем ја као Србин мањину, него да мањина дефинише себе, па су се и Власи тако дефинисали оног момента кад су се на попису изјаснили као такви.

Основна логичка грешка тих покушаја интернационализације је што тврде да су Власи Румуни, дакле почетак интернационализације почива на полазној примеси која је неодржива, а то је да су Власи Румуни. То није само логичка, већ и чињенична грешка, јер довољно је видети како су се ти људи на попису изјаснили и којим језиком говоре.

др. Владимир Ђурић
помоћник директора службе за људска и мањинска права Владе Р.С.

У Основној школи „Љуба Нешић“ у Зајечару поново проблеми КО ТО МУТИ ВОДУ У ШКОЛСКОМ ОДБОРУ?

•У Основној Школи „Љуба Нешић“ у Зајечару од почетка школске године одлуке доноси нелегитимни Школски одбор и нико од надлежних не жури да то промени

Према тврдњи Дејана Димитријевића, председника Савета родитеља у Основној школи „Љуба Нешић“ у Зајечару, Школски одбор, који представља управно тело и доноси све важне одлуке, изгубио је свој легитимитет још на почетку школске године, али нови Одбор ни до данас није изабран. Како каже Димитријевић, по закону Школски одбор је морао бити замењен оног момента када су се појавили разлози да неко од чланова више не може обављати ту функцију.

- Имамо случај да је једном члану дете прошле године завршило школу, па самим тим он више не може седети у Школском одбору, а у другом случају члан је истовремено и наставник и родитељ - каже Димитријевић. - Из ових разлога Одбор је морао бити распуштен, а до именовања новог Министарство је било у обавези да постави привремени Одбор. Овако су све одлуке које је овај Одбор донео нелегитимне.

Према закону, у Школском одбору треба да буду заступљени и родитељи са

своја три представника, који се бирају из реда Савета родитеља. Међутим, због како су писали медији - мутљавина око избора баш овог Школског одбора, умешала се општинска управа и затражила да уместо Савета родитеља она именује три члана у Школски одбор. Због

ОДЛУКА ПРЕДАТА ОПШТИНСКОЈ УПРАВИ

Представници Савета родитеља су званично општинској управи предали документ одлуке са именима чланова Савета школе изабраним тајним гласањем на седници одржаној 16. октобра изабраних за чланове Школског одбора. За чланове Школског одбора из реда Савета родитеља изабрани су: Миодраг Николов, Ивана Петровић - Маринковић и Дејан Божиновић.

тога је од школе затражен списак имена 800-900 родитеља, како би изабрали чланове за Школски одбор.

- Не разумемо по ком критеријуму ће то општинска управа од оволиког броја родитеља изабрати њих троје за Школски одбор - каже Димитријевић. - Не разумем и због чега Општина преузима ту

улогу када је изабран нови легитимни Савет родитеља, који сада бира своја три представника у Школски одбор.

Да подсетимо, према писању штампе, директорка је самовољним и незаконитим поступком током летњег школског распуста сменила чланове тадашњег Школског одбора из реда родитеља којима још није био истекао мандат, хитно сазвала Савет

родитеља и изабрала три нова члана који су имали да подрже њен реизбор за директорку. Са те седнице Савета родитеља је, наводно, нестао записник, а Савет родитеља није био обавештен о томе да члановима није истекао мандат, а директорка није споменула ни конкурс за свој реизбор. Тако су три нова члана Школског одбора и три представника општине дали гласове за њен поновни избор за директорку, док су три представника наставничког колектива била против.

Управо тај Школски одбор, упркос постојању законских разлога, још увек није замењен новим, па у овој школи сумњају да директорка настоји да овај њој лојални Школски одбор и даље доноси одлуке.

У међувремену Савет родитеља је замењен и чланови сматрају да у Школском одбору сада треба да се нађу њихови легитимно изабрани представници тајним гласањем.

- Према члану 23. Статута школе, поступак за именовање чланова Школског одбора покреће се најмање два месеца пре истека мандата претходно именованим члановима Школског одбора - каже Димитријевић. - Међутим, нелегитимни чланови ни до данас нису замењени новим. Локална самоуправа, која сматра да треба да изабере та три представника, још увек то није учинила. Очекујемо да локална самоуправа има разумевања и прихвати наша три члана изабрана од стране новог Савета родитеља и верификује их на следећој седници скупштине општине.

Директорка Драгана Голубовић, пак, тврди да ни прошле године није било никаквих незаконитости у вези са избором и радом Школског одбора, као што ни сада није прекршен закон.

- Школско одбор, овакав какав јесте, постоји и функционише све док не буду разрешени стари и постављени нови чланови - каже Голубовићка. - Управа школе је испоштовала све рокове за достављање података надлежним органима и сада чека именовање новог, а до тада овај Школски одбор ће и даље доносити одлуке.

Драгана Голубовић
директор О.Ш. Љуба Нешић

Ученик Никола Жикић, ни три месеца након повреде,
од школе није добио никакву помоћ

КОЛЕНО МАЊЕ БОЛИ ОД ДУШЕ И СРЦА

Никола Жикић, ученик VI1 разреда Основне школе „Љуба Нешић“ ни после скоро три месеца од повређивања за време часа физичког васпитања није добио никакву помоћ од школе, иако су надлежни то обећавали

Дванаестогодишњи ученик Никола Жикић је 12. септембра ове године на часу физичког васпитања озбиљно повредио десну ногу и његов опоравак и потпуно оздрављење, слободно се може рећи, још увек нису завршени. Никола мало шепа и има повремене јаке болове у нози, због чега мора да пије таблете “бруфен”. Међутим, оно што Николу много више боли од повређене ноге, јесу душа и срце, јер од школе није добио ни-

какву помоћ, иако су надлежни то обећавали. Док је кући лежао повређен, осим другова и другарица из школе га нико други није обишао, иако је више него јасно да школа сноси извесну одговорност за Николино повређивање.

Несрећа се догодила у преподневној смени у дворишту школе за време часа физичког васпитања. Никола се приликом трчања у круг оклизнуо и повредио на необезбеђеним и непричврштеним трибинама, постављеним у школском дворишту. Трибине су након ове несреће склоњене из школског дворишта, али Никола и данас осећа последице повређивања.

- Супруг се налазио на послу, а ја сам пошла да примим инјекцију, када сам код железничке станице срела Николине

другове, који су ме прилично уплашено питали да ли знам да је Никола у болници - прича Николина мајка Славица. - Више се ничега нисам сећала. Знам да сам у новчанику имала 90 динара, некако сам дошла до банке и онда су службеници позвали такси. Мој супруг се већ налазио на Дечјој хирургији, јер су га звали преко базе пошто ради у такси служби. О повреди су га обавестили из болнице, а не из школе.

Никола је оперисан истог дана, до поднева је остао у болници, а онда је отпуштен на кућно лечење са амбулантном терапијом. На нози је имао четири шави, а у отпусној листи пише да је реч о контузионој повреди колена и контрактури десног коленог зглоба. Свакодневно је ишао на чишћење и превијање ране до

зарастања, а од 16. октобра до петог новембра на физикалну терапију у Специјалној болници за рехабилитацију у Гамзиградској бањи.

- Док је Никола лежао повређен, директорка школе Драгана Голубовић звала је свакодневно, најмање четири-пет пута, бојећи се да је не тужимо - каже врло резигнирано Николина мајка Славица. - Обећала је да ће школа помоћи, јер смо имали велике трошкове око лечења, међутим, до данас ништа од тог обећања. Преко мог супруга Владимира послала је Николи на поклон МПЗ. Хвала јој за тај поклон, али Николи су потребне друге ствари, које ми не можемо да му пружимо. Тражила је да напишемо молбу за помоћ како би се испоштовала законска процедура, међутим, од тада је прошло више од 15 дана, а она се није јавила. Требало је да о томе одлучује Савет родитеља, међутим, имамо информацију да наша молба уопште није била на дневном реду на последњој седници.

Мој супруг је заједно са Николом био код директорке и она је, када је видела рану, рекла: „Покриј ту рану, онесвестићу се!“

Никола са родитељима станује при-

ватно. Мајка Славица је радник Специјалне болнице за рехабилитацију у Гамзиградској бањи, али се већ дуже време налази на боловању. Отац Владимир већ неко време не прима плату, тако да им је материјална ситуација веома тешка.

- Морао сам да користим такси-возило за Николин превоз до Гамзиградске бање. Били су то трошкови од 700 динара дневно - каже Владимир. - Нисмо имали одакле то да платимо, па ми је послодавац отписао тај дуг. Директор Специјалне болнице за рехабилитацију у Гамзиградској бањи, чији је Славица радник, рекао је да ће, без обзира на то да ли ће комисија одобрити рехабилитацију, Николу бесплатно лечити. Трошкови, које смо током лечења морали да платимо, износе око 25.000 динара, а то је за нас много. Лекарска комисија је одбила надокнаду штете, а деца у школи, у моменту када се Никола повредио, још увек нису била осигурана, јер је био почетак школске године. Међутим, Никола има право на ретроактивну надокнаду штете. Предали смо сву потребну документацију како би дошло до промене става лекарске комисије.

Никола због повреде није претрпео само физичку већ и несумњиву душевну трауму, јер, како каже мајка Славица, још увек има ноћне море због несреће коју је доживео. То је нешто што се никаквим новцем не може платити, као ни бол који ће трпети читавог живота. Чињеница је да трибина на којој се Никола повредио није била причвршћена и обезбеђена, двориште након реновирања школе још увек није било сређено, а надлежна комисија није извршила технички пријем објекта, тако да деца нису била безбедна.

Породица Жикић каже да ће за случај да школа не надокнади штету бити принуђена да оствари своја права преко суда.

У Неготину ових дана полемика око измене споменика

ОДБОР НИЈЕ ОДБРАНИО ХАЈДУК ВЕЉКА

Мада је споменик чувеном српском јунаку Хајдук-Вељку Петровићу minulih четврт века, колико краси центар града, постао заштитни знак Неготина, заузевши место на свим разгледницама и промотивним материјалима овог града, одлуком локалне самоуправе он ће бити измештен на нову локацију. Рад познатог вајара Небојше Митрића биће измештен у оквиру пројекта уређења централне градске зоне, чија је вредност преко 125 милиона динара.

- Споменик ће бити измештен неколико десетина метара у односу на садашњу локацију, тако да ће, према пројекту, бити смештен у самом парку, у правцу улице која носи име чувеног

крајинског јунака – каже Радмила Геров, председница општине Неготин, напомињући да ће само измештање споменика коштати око 500.000 динара.

Већ са појавом идеје о премештању споменика Хајдук-Вељку, у Неготину је, маја ове године, формиран Иницијативни одбор за његову заштиту, који је прерастао у Одбор за заштиту културно-историјског наслеђа Неготина. Ово удружење грађана се противи премештању споменика, тврдећи да нису испоштовани ни принципи демократског одлучивања о овако важним питањима, нити је поштован принцип стручности.

- На жалост, у читаву причу је ушла и надлежна институција за заштиту споменика културе, која је потписима свог директора, лиценцираног архитекте,

Анкета фарса

Општинска управа је, средином априла, реализовала анкету о сопственој иницијативи да се споменик измести. У анкети је учествовало само 227 грађана, од којих се скоро 69 одсто изјаснило за измештање споменика, док нешто више од 31 процента анкетираних сматра да споменик Хајдук-Вељку треба да остане на садашњој локацији. Одбор сматра да је ова „такозвана“ анкета била фарса, поткрепљујући то податком да је за само два дана прикупљено око 300 потписа грађана који се противе измештању споменика.

дала сагласност на нечије личне потребе и жеље, одбацујући притом решење и пројекат који је иста кућа дала пре 25 година – каже Гордан Јањић, председник Одбора.

У Одбору за заштиту културно-историјског наслеђа Неготина сматрају да је локална самоуправа у читав посао кренула без разматрања мишљења шире стручне јавности и без расписивања конкурса за идејно решење централне градске зоне.

- Ово тим пре јер се приближава двестота годишњица од погибије великог српског јунака Хајдук-Вељка Петровића, ослободиоца Неготина и Крајине у Првом српском устанку, кога треба да славимо, а не да му измештамо споменик – каже Миодраг Стефановић, потпредседник Одбора.

Међутим, Радмила Геров, градоначелница Неготина, тврди да је, свако ко је хтео, био упознат са идејним решењем уређења централне градске

Јубилеји

Споменик Хајдук-Вељку Петровићу откривен је 21. септембра 1983. године, у оквиру 18. «Мокрањчевих дана», поводом 170. година од погибије Хајдук-Вељка Петровића, 150. годишњице ослобођења од Турака, 130. годишњице оснивања Певачког друштва и 50. годишњице оснивања Музеја Крајине.

зоне, као и да је комплетно испоштована процедура.

- Имајући у виду да је читав зона под заштитом, дуго се чекала сагласност надлежне институције, која је условљавала израду главног пројекта, тако да смо са радовима кренули доста касно. Ипак, пошто су извођачи радова обећали да ће радити читаве зиме, без обзира на временске услове, мислим да ће рокови

бити испоштовани – каже Радмила Геров.

Осим измештања споменика Хајдук-Вељку, у оквиру уређења централне градске зоне биће изведени и обимни радови у парку, где ће и бити смештен споменик. У Одбору сматрају да је, због његовог уређења, беспотребно посечено много дрвећа, па чак и неке ретке врсте.

- Ако је овај парк представљао „плућа“ Неготина, овај град их више нема, јер је беспотребно посечено много дрвећа, међу којима и неке ретке врсте. У непосредној близини посечена су и два дрвореда липа које су красиле овај град – каже Синиша Мирковић, дипломирани инжењер хортикултуре и један од чланова Одбора, додајући да је „бетон однео победу над зеленилом“.

Међутим, Радмила Геров сматра да пројектанти којима је поверен овај посао нису могли да дозволе притиске са стране, или да испуњавају нечије жеље, већ да се руководе само својом стручношћу у проналажењу најбољег решења.

- Својом лиценцом они гарантују и, у крајњој линији, одговарају за свој рад, тако да нисам склона ставу да, били ми

обични грађани или функционери, допуштамо себи да испостављамо своје жеље пројектантима, већ да их пустимо да раде свој посао – каже Герова.

Грађане Неготина, за сада, једино интересује колико ће их све ово коштати, као и када ће реконструкција центра града бити готова, пошто су принуђени да, већ неколико година, у центар града долазе у гуменим чизмама, које су једино прикладне за каљугу која „краси“ град Хајдук-Вељка Петровића.

Чланови Одбора

Колективни чланови Одбора за заштиту културно-историјског наслеђа Неготина су Унија синдиката културе Неготин, Савез потомака ратника 1912-1920. године, Удружење Тимочана и Крајинаца, Крајински круг Неготин, Еколошки покрет „Плави Дунав“, Удружење књижевника и песника Неготин, као и неготинске опозиционе странке.

Више од 300 корисника Народне кухиње у Зајечару остало без помоћи

ПРАЗНИ КАЗАНИ И СТОМАЦИ СИРОТИЊЕ

Црвени крст у Зајечару сваке године добија једнократну помоћ у намирницама од норвешког Црвеног крста и Републике Србије, док је општина ове године за народну кухињу издвојила 1.223.000 динара, па ипак корисници су остали без оброка

Црвени крст у Зајечару на различите начине се довија да уз помоћ "штапа и канапа" одржи на "инфузији" народну кухињу, која је изграђена захваљујући Високом комесаријату за избеглице крајем 1993. године. Све до 2005. године кухиња је радила непрекидно, а већ две године рад зависи од добре воље донатора. Од августа ове године око 300 корисника је остало без пуног тањира и парчета хелеба. Због недостатка намирница и брашна народни казани су празни, а и стомаци сиротиње.

- Народна кухиња је у овој години радила од почетка марта до краја августа. Један оброк дневно стаје 19 динара. Сваке године добијемо једнократну помоћ у намирницама за три месеца од норвешког Црвеног крста и Владе Републике Србије. Новац који дотира општина служи за покривање трошкова струје, воде, припреме, превоза, куповине додатних намирница и зачина, као и других додатних трошкова који настају при припреми оброка. Један део новца

смо искористили да набавимо 1.000 килограма кромпира и 300 килограма пасуља како би се кухиња одржала дуже од три месеца – каже Зорица Јовановић, секретар Црвеног крста у Зајечару.

Зајечарска народна кухиња је једина у Тимочној крајини, а њеном кашиком се храни 300 душа. Шест месеци сиротњску трпезу чинили су пола векне хлеба и 500 милилитара куване хране. Ове године је Црвени крст од општине за народну кухињу добио 1.223.000 динара, али се надају да ће им бити пренесено још 70.000 динара, предвиђених буџетом, којим би купили нов бојлер и грејаче. На жалост, ове године су изостали локални донатори, који су им раније много помагали.

Љиљана Митић, мајка четворо деце, са својом породицом користи услуге народне кухиње од њеног оснивања.

- Супруг ми је некада радио у "Стаклари", сада је незапослен. Не примамо никакву материјалну помоћ, већ само туђу негу за старију ћерку. Нисам задовољна храном из народне кухиње, али хлеба који добијамо бесплатно много нам значи – каже Љиљана.

Сања Јовановић је са својом петочланом породицом дугогодишњи корисник народне кухиње. Њен супруг је пре четири године остао без посла у "Тимоградњи", где ни пре тога није примао плату.

- Захвални смо свим људима добре воље који нам омогућују да добијамо бесплатне оброке у народној кухињи. Немамо никакве замерке на храну. Па ко не би био задовољан када немаштина притегне?! – пита се гласно Сања и додаје: – Богу хвала, па децу могу да доводим у вртић Црвеног крста. Имају прилику да се друже са својим вршњацима, а и добијају доручак и ужину.

Чињеница је да је народна кухиња престала са радом, јер Црвени крст није успео преко донатора да обезбеди довољно намирница како би прехранио 300 гладних душа у Зајечару. Са правом се многи питају где се деде милосрђе оних којима су џепови пуни пара и да ли је могуће да ће нам суграђани поскапати од глади, јер нисмо у стању да за њих издвојимо који килограм кромпира, купуса и пасуља, него чекамо да нам норвешка влада прехрани сиротињу, која је како рече задовољна и тим малим што добија. Нека нам је на част, браћо Срби!

Много сиротиње у богатим кладовским селима **КАД СИРОТИЊА ПЛАЧЕ, И НЕБО ТУГУЈЕ!**

У често цитирану Толстојеву реченицу из Ане Карањине да су све породице срећне на сличан а несрећне на различит начин, хуманитарци из Црвеног крста у Кладову до сада су се безброј пута уверили, обилазећи по овдашњим селима људе невероватних животних судбина. Оно што их, како кажу, највише боли и изазива грижу савести, јесте сазнање да многобројни невољници и најтежи социјални случајеви, углавном, животаре у окружењу добростојећих мештана.

- Нисам могла да верујем да, на пример, у гастарбајтерском селу Купушишту живи породица у кући без врата, прозора, воде и струје. Када смо човеку од 60 година дали џак брашна, пригрлио га је и дуго, дуго љубио ... Не могу да избришем ни слику 58-годишње ментално здраве жене, али тешког телесног инвалида, коју смо затекли на поду како пузи до шпорета да би у ватру убацило неко дрво ... Напуштен од друштва, без икакве материјалне помоћи и додатка за туђу негу, у мирочком заселку Килома у уцерици облепљеној блатом невеселе дане проводи Милија Јованикић (50) са супругом Ђурђицом и њеном сестром Добринком. Милија је од церебралне парализе оболео у седмој години. Мучи се када треба да оде до лекара, јер у импровизованим колицима скрпљеним од старог бицикла не може да уђе у аутобус – каже секретар Црвеног крста у Кладову др Снежана Антонић – Мирчетић.

Пакете са животним намирницама приликом последњег обиласка добило

је 15 домаћинстава у Рткову, Великој и Малој Врбици, Кладушници и Кладову. Најпотреснији био је, ипак, сусрет са мајком и ћерком Љубинком и Драгицом Никић у Кладушници, које, по речима председника ове месне заједнице Михајла Васиљевића, новца немају ни за хлеб.

- Њихов случај већ неколико годинама представља нам проблем, и без помоћи локалне самоуправе у Кладову не можемо да им изађемо у сусрет. Ове две жене немају никаквих прихода, па чак ни 30 динара за векну хлеба. У кладовском Центру за социјални рад речено ми је да се за новчану помоћ свакодневно обраћа између пет и десет породица са сличном судбином. Мајка Љубинка и ћерка Драгица нуде општини или боље стојећој породици кућу с имањем. За узврат траже једино сигуран „кров над главом“, да могу да легну и устану у топло и имају нешто да поједу. Оне живе на селу, али немају живине нити ситне стоке. Без пољопривредне механизације не могу ни земљу да обрађују. Долази зима, а у њиховом дворишту не виде се припремљена дрва или неки други огрев. Имају две-три мачке луталице. Како да их задрже кад ни за себе немају! - каже Васиљевић.

Драгица Никић (43) за мајку Љубинку, зашла у осму деценију живота, прича да се тешко разболела пре нешто више

Милија Јованикић из Киломе

од годину дана.

- Мајка се шлогирала. Одузете су јој десна рука и нога. Била је на самрти и само Бог зна како се извукла. Сада има честе болове у глави. Потребни су јој лекови и оно најосновније, млеко и хлеб, а нема се одакле. Не радим нигде, мада сам покушавала да нађем сталан посао. Сви разговори завршавали су се на обећањима. Почетком деведесетих година живела сам и радила неколико

месеци у Словенији. Када је дошло до распада земље, вратила сам се код мајке. Тада је и она почела да побољева. Више не могу да је остављам саму - објашњава своју муку превремено остарела кћи Драгица.

ХРАНА И УТЕХА

Институције задужене за социјалну политику морале би, сматра ова лекарка, да покажу више бриге и разумевања за материјално угрожена лица. Кладовски крај и овај део источне Србије убрајају се у најсиромашније средине. Због тога организација Црвеног крста, према својим могућностима и уз несебично залагање донатора и Секције жена пензионерки Општинске организације инвалида рада, настоји да најугроженијим породицама, уз оно мало хране и одеће што се прикупи, пружи и речи утехе.

Мајка и ћерка Никић из приградског насеља Кладушница мукотрпно састављају дан са даном. У помоћ им повремено прискачу комшије и најближа фамилија дајући им од obroка оно што претекне. Џак брашна од 25 килограма, 5 килограма шећера, 5 литара уља, макароне, још неколико намирница и врећа прашка од 3,5 килограма које су добиле од Црвеног крста, породичне компаније „Текијанка“ и „Мини – маркета“ у Кладову за њих две је све што тренутно имају.

Ц. Б.

Глас родитеља деце са хендикепом у Кладову И ОПШТИНА ИХ СЕ ОДРЕКЛА

Пред децембарску седницу СО Кладово и усвајање буџета за 2008. годину, све су гласнији наговештаји да локална самоуправа неће убудуће финансирати два лична дохотка радницама у Друштву за помоћ особама ометеним у развоју "Нада".

Председник општине Кладово др Синиша Поповић је, тим поводом, новинарима изјавио да је републичким законом тачно предвиђено шта финансира локална самоуправа, а да се о даљој месечној надокнади рада председнице и секретара овог удружења још није расправљало ни на једном званичном састанку.

- Општина ће и даље из буџетских средстава финансирати Друштво родитеља деце са посебним потребама "Нада" у Кладову, али више неће издвајати новац за личне дохотке две особе које су формирале невладину организацију, показујући, при том, изузетну вољу да раде са хендикепираним особама. Општина је у протекле две и по године хтела да их награди и за личне дохотке издвајала је посебна средства - рекао је председник кладовске општине др Поповић.

Коментаришући могуће последице овакве одлуке општинске власти, председница Друштва "Нада" Татјана Боснић и секретар Беба Киш кажу да ће то до-

вести у питање рад ове организације са скоро стотинак чланова различитог узраста и хендикепа.

- Друштво "Нада" као удружење грађана формирале смо 2001. године уз подршку десеторо родитеља оболеле деце. Три и по године радиле смо хуманитарно, без динара. Са временом се појавила потреба за вишечасовним радом. Поред редовних административних послова, писања пројеката и одржавања хигијене у просторијама где се окупљамо, свакодневно смо ангажоване у креативним, ликовним, музичким и инклузивним радионицама. Све то нам, поред добре воље, јер и саме имамо децу са тешком дијагнозом, одузима, ипак, много времена. Годишње је из општинског буџета за наша два лична дохотка издвајано укупно 620.000 динара. Нити се сума мењала нити смо преко хлеба тражили погачу. Наш оснивач, додуше, није општина. Као раднице овог удружења плаћене смо на основу одлуке Општинског већа - наводе председница и секретар Друштва "Нада".

На овај проблем удружење и огорчени родитељи деце са посебним потребама у Кладову у писму су указали локалној власти, а и председнику Србије Борису Тадићу, а министра за рад и социјалну политику Расима Љајића позвали да их посети.

Ц. Б.

18 - КБ ТИМОЧАНИН - 15. децембар 2007.

Живот у цркви

О БОЖИЋНОМ ПОСТУ

Последњи вишедневни пост Православне Цркве бива пред празником Рождества Христовог, од 15. новембра до 25. децембра. У црквеном уставу се назива, као и Велики пост- Четрдесетницом, пошто траје четрдесет дана. Назива се још и Филипим, по дану Светог апостола Филипа који се празнује 14. новембра, а после кога наступа пост. Божићни пост јесте зимски и служи да њиме осветимо завршни период године тајанственим обнављањем духовног јединства са Богом и припремимо се за Рождество Христово.

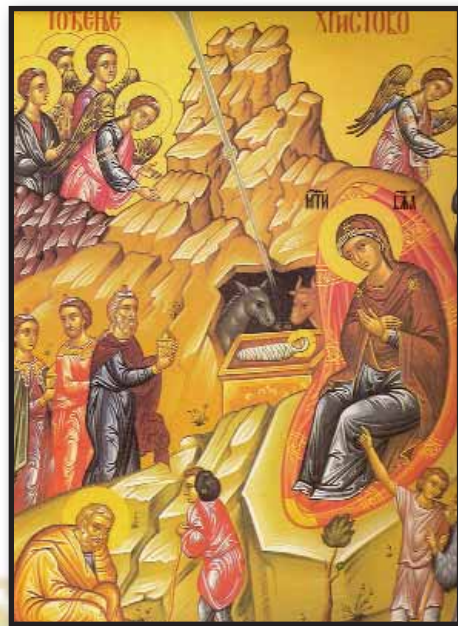
Установе Божићног поста, слично осталим вишедневним постовима, датира још из древних хришћанских времена. Већ од четвртог века налазимо јасна указања на Божићни пост. У том веку о њему говоре свети Амвросије Милански, Филастрије и блажени Августин. У петом веку, сведочећи о Божићном посту као већ древно у то време Лав Велики каже: «Сама пракса уздржавања запечаћена је четирира временима да би смо током године ми познали како нам је потребно непрестано очишћење и да се у животу свагда морамо старати и трудити на искорењавање греха, постом и милостињом, јер, прљавштином тела и нечистотом наших прохтева умножава се грех.» По речима Лава Великог, Божићни пост јесте наша жртва Богу за сабране плодове.

По речима Светог Симеона Солунског, пост божићне Четрдесетнице изобра-

жава Мојсијев пост, јер је овај постепи четрдесет дана и четрдесет ноћи, на каменим плочама примио написане Божије речи. А ми, постепи четрдесет дана, созерцавамо и примамо живу Реч од Дјеве, записану не на камену, већ оваплоћену и рођену, и присаједињујемо се његовом божанском телу.

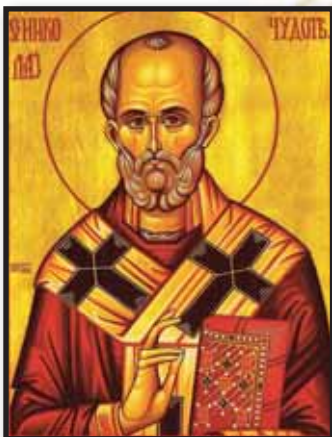
Правила уздржавања, прописана Црквом током Божићног поста, по својој строгости истоветна су Апостолском посту. Понедељком, средом и петком током поста, Уставом се забрањује риба, вино и уље, а дозвољава се сухоједеније, после вечерња, у остале дане забрањује се једино риба на коју се разрешава једино суботом, у васкрсне дане, и у велике празнике, на пример празник Ваведења у храм Пресвете Богородице, затим о храмовним славама и у дане великих светих као: 16., 25., и 30. новембра, 4., 5., 6., 9., 17., и 20. децембра, под условом да се ови датуми десе уторком и четвртком. Уколико падну у понедељак, среду или петак, разрешење се односи само на вино и уље. Од 20. децембра до 25., односно, од дана предпразништва «Рождества Христовог», ако се деси и субота или недеља, не разрешава се на рибу.

Последњи дан Божићног поста обично се назива Бадње вече, односно, сочелњиком или сочевњиком, од сочива, које Устав прописује да се служи на трпези тога дана. Сочиво јесте исто што и кољиво, односно оскудна храна. Буквално казано, сочиво значи суво јело, храна од сушених зрневља пшенице, граха, сочива, јечма; оно се једе по-

топљено у води-или са медом, или просто, без ичега.

Православни хришћани сачуваше побожни обичај да ништа не једу до изласка звезде на Истоку која је благословила о рођењу Исуса Христа-заповедајући уствари и нама да Божићни пост треба држати до самог празника Рождества Христовог. По мишљењу неких, Бадњи дан је у почетку био установљен ради крштавања оглашених и ради самог припремања верујућих за празник.

ПРАЗНИЦИ

СВЕТИ НИКОЛАЈ, АРХИЕПИСКОП МИРИКЛИЈСКИ ЧУДОТВОРАЦ- НИКОЉДАН

Овај славни светитељ, слављен и данас по целој свету, би јединац син у својих знаменитих и богатих родитеља, Теофана и Ноне, житеља града Патаре, у Ликији. Као јединца сина, дарованог им од Бога, они опет посветише Богу, и тиме дадоше га Богу као уздарје. Духовном животу научи се Свети Николај код свога стрица, Николаја, епископа Патарског, и замонаши се у манастиру «Нови Сион», основаном тим истим стрицем његовим. По смрти родитеља Николај раздаде наслеђено имање сиромасима не задржавајући ништа за себе. Као свештеник у Патари беше се прочуо својим милосрђем, ма да он брижљиво скриваше своја милосрдна дела испуњавајући реч Господњу: да не зна левица твоја што чини десница твоја». Када се предаде самоћи и безмолвију, смишљајући да тако до смрти проживи, дође му глас свише: «Николаје, поћи на подвиг у народ, ако желиш бити од мене увенчан» Одмах по том, чудесним промислом Божијим би изабран за архиепископа града Мира у Ликији. У време гоњења хришћана под Диоклецијаном и Максимијаном бачен у тамницу, он и у тамници поучаваше људе закону Божијем. Присуствовао Првом Васељенском Сабору у Никеји, и из велике ревности према истини ударио руком јеретика Арија. Због тога дела би уклоњен са Сабора и од архијерејске службе све док се неколицини првих архијереја на Сабору не јави сам Господ Христос и пресвета Богородица и не објавише Своје благовољење према Николају. Милостив, истинит, правдољубив, он је ходао међу људима као ангел Божији. Још за живота људи су га сматрали светитељем и призивали га у помоћ у мукама и бедама. Упокојио се 6. децембра 343. године.

О БОГУ И О ЉУДИМА

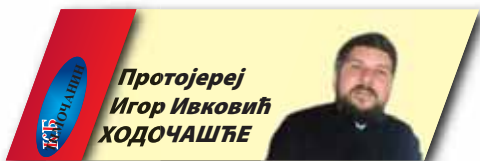
Не може се историја српског народа писати само, мастилом, него и крвљу и сузама срца.

Европа је узела одблесак као изворну светлост, науку за веру њена светлост је свећа под лонцем. Отуда заблуда, гордост, себичност и рат.

Неће вас официрски мундир учинити храбрим, ни свештеничка мантија милосрдним, ни судијска тога праведним, ни министарска фотеља моћним, ако душа ваша није испуњена храброшћу, и правдом и моћи.

Свети Владика Николај Охридски и Жички

У сусрет највећем хришћанском празнику Божићу

ВИТЛЕЈЕМ – ДОМ ХЛЕБА ЖИВОТА

"А ти, Витлејеме Ефрато, ако и јеси најмањи међу хиљадама Јудинијем, из тебе ће ми изаћи који ће бити господар у Израиљу, којему су изласци од почетка, од вјечнијех времена."

(Књига пророка Михеја 5,2).

Свети пророк Михеј у VIII веку пре Христа користи стари назив за Витлејем – Ефрата да би изразио плодност тог места, јер на јеврејском ефрата значи плодност. Надахнут Духом Светим, пророк поручује да ће из Витлејема, једног од места у земљи Јудиној, израсти најлепши изданак изабраног народа Божјег, а коме су изласци од вечних времена. Свети апостол Матеј у свом Јеванђељу наводи како се испунило ово древно пророчанство и да се родио Вођа новог Израиља (Мт 2,6), Спаситељ света и Господ наш Исус Христос. Потомак неустрашивог цара Давида, који је као дечак победио великог Голијата, родио се у Витлејему, Давидовом родном месту (1 Сам 17,12) и својим васкрсењем постао је победник смрти и ђавола, јер је Син Божји од вечних времена. Витлејем, дом хлеба (јевр. Бетлехем: бет - дом, кућа; лехем - хлеб), постаје место у којем се рађа небески Хлеб (мјана) Новог завета који каже: »Ја сам хлеб живота. Оци ваши једоше мјану у пустињи и помреше. Ово је хлеб који силази с

неба: да који од њега једе, не умре. Ја сам хлеб живи који сиђе с неба; ако ко једе од овога хлеба, живеће вавек; и хлеб који ћу ја дати, тело је моје, које ћу ја дати за живот света« (Јн 6,48-51). Овај Хлеб наш насушни, постепено четрдесет дана у пустињи, одолео је искушењу за хлебовима, рекавши да не живи човек о самом хлебу, но о свакој речи која излази из уста Божјих (Мт 4,1-4). Својим ученицима је поручио после умножења пет хлебова у Тавги, где је наситио око пет хиљада људи (Мт 14,13-21; Мк 6,45-52), да не ишту само свакодневни хлеб и не верују у Њега као политичког Месију речима: »Не тражите ме што сте знамешта видели, него што сте хлеба јели и наситили се. Трудите се не за јело које пролази, него за јело које остаје за живот вечни, које ће вам дати Син Човечји« (Јн

6,26-27), тј. светотајински евхаристијски Хлеб наш насушни, само пречисто Тело и Крв Његова која обожује.

Лета Господњег 1999. и 2000. године од рођења Богомладенца Христа, Његовом милошћу и промислом, посетио сам у два наврата Витлејем и његове светиње. Витлејем је данас арапски град са око 40.000 становника у саставу Палестинске самоуправе у оквиру Израела. Одмах по изласку из аутобуса примећује се муслиманска средина: полицајци са зеленим береткама, базари и џамије. Ходећи узбрдо од паркинга прљавим улицама изашли смо на сквер Јасала, који је окружен разним зградама: манастирима, џамијама и продавницама сувенира.

Базилика Рођења Господа Исуса Христа је подигнута 329. године изнад пећине Рођења и друга је по важности, после јерусалимске цркве Васкрсења (Гроба Господњег), коју су изградили Свети цар Константин и царица Јелена. Првобитну Константинову цркву, од које су остали фрагменти лепог подног мозаика, проширио је у VI веку Свети цар Јустинијан изградивши монументалну тробродну базилику са 44 монолитна тамно-црвена стуба постављена у 4 реда. Главни брод и олтар изнад пећине Рођења припада Јерусалимској православној (грчкој) патријаршији, док

бочне капеле држе Јермени и римокатолици. Због мозаика на којем је било представљено поклоњење мудраца са Истока, обучених у персијску одећу, Персијанци који су харали Палестином 614. године уништавајући цркве оставили су ову цркву нетакнуту. Сам улаз показује историју цркве. Од три велика засвођена улаза, који су зазидани, остао је само средњи (главни), који је кроз историју постепено смањиван због пљачкаша, а данас је то толико низак отвор, да се само погнуте главе (главопоклоњењем) може ући у ову најстарију ранохришћанску светињу.

Витлејемска Пећина Рођења Господа Исуса Христа, коју је планета Земља принела своје Творцу, помиње се још у апокрифном »Протојеванђељу Јаковљевом« из II века. Ово домаће предање потврђују Св. Јустин Философ, Ориген и Јевсевије, који указују да је ово место било посебно поштовано од почетка Хришћанства. Сама чињеница да је Богочовек рођен у пећини, говори о дубоком смислу зна-

чајном за цео Његов живот. Пећина рођења Безграничног дугачка је 12 метара, а широка 3 м (36 квадратних метара површине). У пећину се силази низ степенице са десне стране средишњег олтара, а излази степеницама са леве стране

олтара. С цеоне стране у полукружној ниши налази се место Рођења Господа Исуса Христа, које је обележено белом мермерном плочом у чијој је средини велика четрнаестокрака сребрна звезда на којој на латинском пише: »Овде је Дјева Марија родила Исуса Христа«. Покло-

нивши се великим метанијама овом Светом Месту, узбуђени, Биља и ја смо отпевали Божићни тропар. На корак-два од места Рођења и три степеника ниже, под сводом који држе антички стубови, налази се део пећине где су биле Јасле Исусове (Лк 2,7). Јасле су животиње принеле своје Творцу. У њих је Богомајка после подоја положила Богомладенца Емануила, који је ту уснуо свој први људски непорочни сан. Овде су витлејемски пастири угледали Спаситеља и принели чуђење и славословље, а потом се Мудраци са Истока поклонили и донели своје дарове. Мелхиор је новорођеном Цару славе донео злато, Гаспар је Бога и Великог Првосвештеника даровао тамјаном, а Валтазар је Христу – Месији (Помазанику) Божјем и смртном човеку донео измирну. Небеса су даровала звезду, анђели химне, а људски род Пресвету Богородицу Дјеву Марију.

Бог се јави у телу први пут у Витлејему. Од тада људска историја своје време рачуна. Чак сваки електронски, па

и атомски, часовник говори о овом догађају, када на дисплеју (екрану) читава број 2007. и тако редом. Бог је пре толико година те ноћи најсјајнијом звездом обележио и место у Васиони одакле почиње Нова историја и Нови завет, а то је Витлејем јудејски – Дом Хлеба живота.

ЖИВОТ САТКАН ОД

Свако од нас има право на свој живот. И, сви ми имамо некакву визију живота и наше будућности. Али, мало је оних који следе замишљену путању.

То, ипак, захтева- одређену дозу смелости. Па ... и лудости. Јер, отиснути се негде, преко прага своје државе - велики је корак.

Један од таквих, који је одлучно „искорачио“ из своје и „ускочио“ у туђу земљу, јесте и Зајечарац Мирослав Милосављевић - Мики.

Верни слушаоци Радио-Зајечара можда се још увек сећају овог момка као лутајућег репортера. Јављао се у то време са разних места: пијаце, из продавница, бутика...

А онда, једног дана, не тако давне 1998. године, одлутао до Грчке.

„Кренуо сам, јер нисам више имао начина да у својој земљи издржавам себе и породицу“ - објашњава нам јунак наше приче. „А пре десет година било је још горе стање у нашој земљи. Возом сам кренуо из родног Зајечара ка Нишу, затим преседање у други воз ... па из Ниша у Солун, а онда право у Атину.“

„Само ја знам како сам се осећао првог дана у туђој земљи“ - наставља даље наш саговорник. „До краја живота остаће ми у сећању дан када сам изашао на улицу, отворио кофер, извадио гитару ... и, прилично стиснут, кренуо да свирам и певам „Већ одавно спремам... свог мркооваа...“ После неколико песама, пришао ми је омањи, проћелав господин у белом оделу и на бугарском језику рекао:

„Добро свираш ту гитару, момче!“

СВИРКЕ ПО СВЕТУ

Ех!.. Кад бисте само знали колико ми је то значило. Топла реч од човека кога први пут видим. И то тамо, у далекој Атини. Био је то уједно и мој први „бакшиш“ у туђини“ - рекао нам је, са смешком на лицу, наш Зајечарац на „привременом раду“ у Грчкој.

Иначе, Микијево „ радно место“ је, уствари, на главном шеталишту у Атини. Личи на београдску Кнез Михаилову, и сада са другим музичарима које је тамо упознао свира готово сваког дана и увесељава случајне, али и намерне, пролазнике. Његове колеге су такође улични свирачи из разних делова света: Русије, Украјине, Молдавије и Румуније.

Са ременом је ова група добила назив „Олд таун“ или у преводу „Стари град“.

У међувремену, Микијев бенд је снимео и неколико ЦД-а, који се прилично добро продају. Наравно, и то на улици, док свирају и забављају шетаче.

Поред свирања у Грчкој, Мики на-

ступа и у Будви. Последњих година, како и сам каже, живи на релацији Зајечар-Атина-Будва. Преко зиме је углавном на улицама главног града Грчке, док лети дане проводи у Будви - забављајући странце.

Али, ни то није све. Пошто је Мирослав права уметничка душа, у слободно време израђује слике - такозваном методом „рељефни ер браш.“ И овиме је, како каже, задовољан, јер има оригиналне идеје, па самим тим и слике су такве. И ... прилично тражене.

На крају - кренимо од почетка. Оданде одакле је, својевремено, и Мирослав Милосављевић кренуо. Најпре, радио је као шумарски техничар. Али, како себе ту није „пронашао“, радио је што и сви Срби у то време: шверцовао бензин и остало, чега у нашој земљи није било. „Биле су то године ембарга и хиперинфлације. Преносио сам бензин преко границе, па сам затим продавао ламперију, и тако даље и тако даље. Својевремено сам имао и приватно предузеће и про-

давао брашно. Ипак, најинтересантније ми је било када сам почео професионално да се бавим музиком. Ту сам, коначно, пронашао себе, али и динар за којим сам дуго трагао. Може и ... евро“ - онако, кроз осмех, каже нам Мики.

На улици или у башти неког ресторана где свирају, догађају им се разне згоде и незгоде. Понекад је и језик препрека, али - када су људи добре воље - све се то олако превазилази.

Тако му је једне вечери, док је са пријатељем свирао у хотелу „Александар“ у Будви, пришла једна госпођа из Мађарске и рекла : „Шурда...“ „ За тренутак само били смо збуњени! А онда се погледали и, као прави професионалци, запевали: „Једноом, одлетеће птице ... улице нашее ...“

Наравно, то је било- то. Госпођа је била задовољна. Ми такође.“

На питање како све то издржава, од града до града, без породице, Мики нам одговара: „Носталгија је стално присутна. Просто „бије“. Али, у овом послу по-

стоји нешто што ми јако прија. То је та - промена! На Западу људи раде целе недеље да би себи приуштили некакву промену за викенд. А код нас, у нашој Србији, човек ради целе недеље, а када дође викенд, уместо да се одмара, он опет нешто ради! Е, одатле и све те депресије ...“

- Повремено - признао нам је на крају наш јунак - постављам себи питање: »Докле тако?! Докле ћу моћи да живим одвојено од породице и пријатеља у Зајечару ... да путујем по белом свету ... и живим од булевара и плочника светских метропола?!“

Екатерина Викторовна Цветкова, дипломирани журналист о стању у руском новинарству КАО И У СРБИЈИ СКАНДАЛИ И АФЕРЕ НАЈТРАЖЕНИЈИ

Екатерина Викторовна Цветкова (24), дипломирани журналист из руског града Владимира, која је недавно у Зајечару провела скоро месец дана, била је врло заинтересована за размену искуства са овдашњим колегама и радо је за наш лист говорила о новинарству у Русији данас. Екатерина је три године радила као журналист на обласној телевизији Владимир, аутор је више документарних филмова о православљу, а тренутна преокупација су јој постдипломске студије. Њена мајка Светлана Алексејевна Биткина дугогодишњи је дописник „Руске газете“.

- У Русији је данас веома тешко бавити се како новинарством тако и документарним филмом - каже Екатерина. - За рад на документарном филму потребно је пуно пара, а углавном се мало људи интересује за ову врсту филма. Државна телевизија се бави дневно-политичким догађајима и рекламама. Рецимо, мој дипломски рад био је филм о православном списатељу Ивану Шмељову, који је за време совјетске Русије био прогнан и тих година живео у Француској, Грчкој и Цариграду. Део филма говори и о руском манастиру Валаму. Филм је рађен са благословом архиепископа Вла-

димирског и Суздeљског Евлогија и био је приказан на фестивалу „Златни витез“, који је одржан на Уралу, као и у кинокући у Москви. Међутим, овакве филмове не финансира ни држава ни црква. То углавном чине руски бизнисмени, уколико их убедите да је то корисно.

Владимир има између 300 .000 и 400.000 становника и тренутно три телевизијске куће. Екатерина каже да је ово мали број телевизија за тако велики град, али је у Русији за отварање телевизије потребно јако много пара, а конкретно у Владимиру нема ко то да финансира. Уз ово, постоје четири обласне газете или новине, које се углавном баве аферама и скандалима.

- На жалост, како медијима тако и новинарима данас је једино интересантна масовна култура - каже Екатерина. - Неке моје колеге који раде на телевизији, искључиво се баве рекламама. Ту се једноставно све врти око новца. Онима који се рекламирају, битан је новац, а они који праве рекламу, такође очекују бољу зараду него да се баве новинарством. Ситуација је слична и у новинама - рекламе, политички избори, скандали и афере су најзаступљенији. О мукама и проблемима народа мало се пише. Моја мајка је дугогодишњи нови-

нар, те овакво новинарство не подржава и веома је несрећна због свега што се дешава у новинарству и друштву уопште.

Екатерина каже да су новинари често принуђени да се баве рекламом, јер су лоше плаћени, а живот у Владимиру је скуп.

- Новинари једноставно морају да раде рекламе за спонзоре, како би преживели - наглашава Екатерина. - У локалним медијима новинари имају плату од 4.000 рубаља, што је нешто више од 100 евра. Моја мајка као дописник „Руске газете“ има око 600 евра плату. Међутим, то је мукотрпан рад. Она покрива владимирску и ивановску област и често путује. Практично читав дан ради. Устаје у пола пет ујутру и враћа се кући увече око 22 сата.

Екатерина каже да је данас веома тешко у Русији објавити текст на чистом литерарном руском језику.

- Много су више цењени текстови који су писани на језику улице - каже Екатерина. - У Русији је данас жаргон признат као професионални новинарски израз. Тако писани текстови имају предност у публикавању.

Православна вера, по речима Екатерине, још увек није довољно заступљена у медијима. О Цркви се појави тек по

КАКО ЈЕ РУСКА НОВИНАРКА ДОЖИВЕЛА ЗАЈЕЧАР

Екатерина Викторова Цветкова

У првом моменту Зајечар баш и није оставио неки утисак на младу руску журналисткињу. По њеним речима хтела је петог дана назад у Владимир. А онда се догодило чудо. Постепено град је почео да јој се све више и више допада.

- Не могу да верујем да постоје тако мали градови у којима људи тако спокојно живе- рекла нам је прилично усхићено.- Тако је очаравајуће што тако мали град има телевизију, своје новине. Видим да се „Тимочанин“ бави озбиљним и правим темама, што је данас реткост.

Екатерина је имала прилику да виде како Срби славе крсну славу, друже и окупљају и то је доживела на свој начин.

- Овде нису сви људи рођаци, а тако братски живе- каже Екатерина.- Једни друге посећују, брину се једни за друге. Просто сам била шокирана толиком опуштеношћу.

Правећи одређено поређење Екатерина је некако сетно рекла да Зајечар има само два, а Владимир чак седам музеја. Зајечар једну, а Владимир 12 црква и четири манастира и по њеној оцени у њима је много већа дисциплина народа него у Србији.

неки текст, док се православне новине могу куповати само у црквама, а неки од часописа само у већим црквама.

У Русији, као и у Србији, закон налаже доступност тачних информација новинарима, у пракси је, пак, то сасвим друга прича.

- Већина позива новинаре када им је потребна реклама; међутим, када им се они обрате за неку информацију, онда су им врата затворена. Многи траже ауторизацију текста, а онда све измене и потпуно искриве истину у тексту.

По причи Екатерине, у Русији је данас, као и у Србији, мањи број медија у државном власништву. Један од државних медија је „Руска газета“. Такође се новинарским послом бави много више жена него мушкараца. Како тврди млада руска журналисткиња, медији у овој великој православној земљи кроз ружичасте наочари посматрају живот народа, док је стварна слика далеко тумурнија.

Разговор са Петаром Лазићем, књижевником о променама које новинарство

ИМАМО НОВИНАРСТВО

Немачки медији су за његове афоризме рекли да су доказ да их је написао „највећи живи сатиричар данашњице“. Код нас га знају као „доживотног“ уредника „Индексовог радио позоришта“, главног и одговорног уредника „Наше крмаче“, „Бре“ и „Гласа јавности“. Преведен је на тридесетак језика и заступљен је у преко педесет светских зборника и антологија

• Које су најважније особине које новинар, данас, треба да поседује?

- За успех у новинарству данас је неопходно поседовати ниске моралне критерије и бити оперисан од било каквог осећаја за реалност. Потребно је и се-

правилу је реч о полуписменим људима чији таленти имају поприлична ограничења. Некада је овде новинарство било профитабилно занимање, од којег се могло чак и лепо живети. Новинари су имали углед у друштву, били су тзв. друштвено-политички радници, што је са собом носило извештај брзина, али и обавеза према режиму на чијој су сиси ћапћали, што би рекла Стојанка мајка Кнежопољка. И када су лагали, лагали су по директиви партије и за то су били добро плаћени.

Наравно, није целокупно новинарство овакво каквим га описујем. Опстао је један број залуђеника, који ми све више личе на некакве Дон Кихоте који витлају копљем и налаћу на ветрењаче. Проблем је у

томе што је све мање ветрењача, а све више правих аждаја, против којих није могуће борити се јавном речју. За њих су непоходна нека много убитажнија средства.

• Мислите на таблоиде попут „Курира“ и „Преса“?

- Не. Када овако описујем наше новинарство, мислим на целокупно стање. Ми живимо у времену опште таблоидизације друштва. Наши животи су у поприличној мери таблоидизирани. Зато је

дети на правим местима, јер се само седењем на правом месту најбрже напредује, што би рекао ВИБ, како у материјалном, тако и у статусном погледу. Велика већина оних који тренутно бораве у новинарству, налазе се у њему, јер се нису снашли у неким профитабилнијим занимањима. По

м, новинаром и уредником бројних листова
о претрпело последњих година

КАКВО ЗАСЛУЖУЈЕМО

неупутно делити медије на таблоидне и оне који то нису. Данас је све што има завидан тираж и велику гледаност таблоидно.

• **У једном од малобројних интервјуа које сте дали, рекли сте да новинар, да би се бавио новинарством, треба да има мозак и муда!**

- То је важило за оно време када сам ја почињао. Тада је требало имати и мозак и муда, данас вам не треба ни једно ни друго. Пожељно је, штавише, имати одсуство мозга, а самим тим ни муда не долазе до изражаја. Ми живимо у времену у коме је девалвирана јавна реч. Јавна реч данас нема никакву тежину, нити било кога обавезује. Ни онога ко је нешто изговорио, као ни онога о коме је нешто речено. Као последица свеопштег пада система вредности, највише се на удару нашао морал. Ово је доба у којем можете да изјавите што год хоћете о коме год хоћете, а да не одговарате ни за шта!

Један од битних узрочника таквог стања јесте и новинарство, али оно није главни кривац. Да се створи оваква медијска сцена, највише су порадили они код којих су сконцентрисани друштвена моћ и новац. Њима је највише погодовало овакво стање. Дакле, говорим о нашој тзв. политичкој елити и о новокомпонованим бизнисменима. И једни и други су се обогатили преко ноћи, не на основу вишка радних навика, предузетничких идеја или, недајбоже - памети, већ на основу трансакција са државом. Последица њиховог деловања јесте ово у чему данас живимо. Наше новинарство данас није ништа боље нити горе од друштва у којем обитава. Оно је само његова слика и прилика. Један паметни Немац је давно рекао да сваки народ има власт какву заслужује. Е, следствено томе, ми имамо и просвету, и здравство и новинарство, па и мафију, какву смо заслужили.

• **Какво је било стање у новинарству када сте Ви почињали њиме да се бавите?**

- Могу да говорим само о ономе што сам лично искусио, дакле о тим осам-

десетим годинама, сада већ прошлог века. То је било „чупаво“ време, требало је имати и мозак и муда, али морало се бити и писмен. Нико није могао да се појави пред микрофонима Радио Београда а да није прошао тренинг код Драге Јонаш. Дриблала је будуће спикере и водитеље због акцената, изговора, интонације ... Данас се право са улице стаје пред микрофон или камеру! У јавности се појављују људи који су се развели од рода, броја и падежа. Некада је новинарство било много писменије, одговорније и утемељеније. Наравно да је било и новинара и уредника којима је партија редовно испирала мозак да се не запати каква идеолошка прљавштина, али чак ни они најригиднији бизгови нису били оволико полуписмени као неке перјанице данашње медијске сцене.

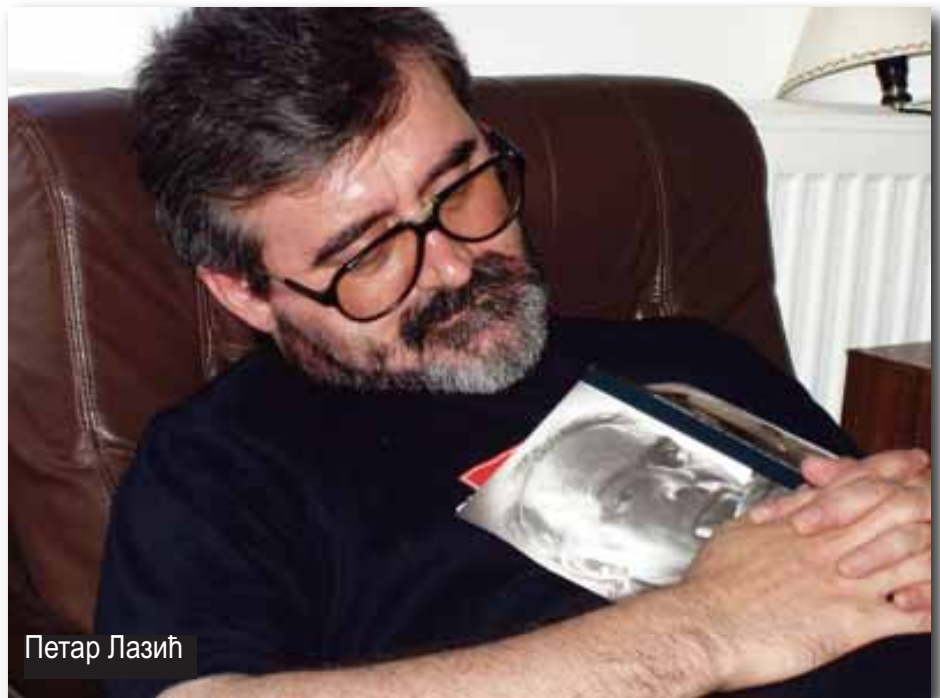
• **Да ли су новинари у стању да учествују у стварању ратова, мафије и сличних творевина које су обележиле ову земљу последњу деценију и по?**

- Немају новинари толику моћ. Новинарство, па и ратнохушкачко, само је последица одређеног стања у друштву. Стања ратне психозе стварају политичари а у дело спроводе професионални

војници. Исто важи и за мафију. Да би нека криминална група постала озбиљна мафијашка организација, непоходна јој је подршка државе, односно неких њених структура: безбедоносних, судских, финансијских итд. Наравно, као и у свим смутним временима, један број новинара се упињао да покаже и докаже како има много већу улогу у тим назови ратним, назови државним или мафијашким пословима но што су објективно имали. Не треба новинарима придавати превелику тежину чак ни када говоре истину. Јер, то није њихова истина, већ нечија туђа. Озбиљна догађања, која имају драстичне последице по цело друштво, одвијају се далеко од очију јавности. Тамо где су центри моћи, где се употребљава и злоупотребљава огромна количина државних пара и државних сила репресије, тамо су за новинарство врата затворена. Има приступа понеки новинар у покушају, који за некакву апанажу чини ситне услуге тој господи. Такви обично продају маглу за ситне паре и покушавају у јавности да оставе утисак како су много битнији у таквим круговима него што заиста јесу. Они се налазе на маргинама одлучивања и њихова улога у тим круговима је, пре свега, декоративна.

• **Зашто толико инсистирате на писмености?**

- Допустиво је да буде полуписмен један машинбравар, јер је његово средство за производњу, што би рекао друг Маркс, струг – али није допустиво да буде полуписмен један новинар, јер је њего-

Петар Лазич

во средство за производњу – језик. А ако «Политика» има полуписмену кампању, шта тек треба очекивати од свих ових fast fud новина које су се појавиле у последње време?

Навешћу још један пример. Не постоји у нашем језику «о чему се ради», јер се не коме, бар када је реч о српском језику, може само радити о глави. Не постоји други контекст у којем је правилна употреба конструкције «о чему се ради». Данас у најгледанијим политичким и информативним емисијама на ТВ-у водитељи и водитељке су у стању по десетак пута за сат времена да кажу «о чему се ради», «цело време», «задњи пут», да не набрајам даље... све оно што је моја генерација морала да зна већ у петом основне, јер онај ко се тако изражавао, није могао да пређе у шести разред. Имао би, с разлогом, закљученог кеца из српског за крај године. А тек употреба генитива и повратних глагола?! То је за неке озбиљнији проблем од квантне механике. Па шта онда да очекујете од водитељки разних емисија за разбригу и парење очију када озбиљан проблем са изражавањем имају водитељке веома гледаних политичких емисија?!

• Да ли цените дрскост новинара?

- Дрскост не ценим ни за кафанским столом, а немоли у новинарству. Данас се, по правилу, дрскошћу у јавној комуникацији надокнађује недостатак познавања теме о којој се разговара. Почесто је то ствар и елементарног кућног васпитања. За новинара је важно да саговорнику постави кључно питање, које највише задире у тему и чији одговор највише жуља саговорника. А то се увек може саопштити мирним и благим гласом. Да употребим једну морбидну слику као поређење: то је као када некога нежно кољете, лаганим покретима и тупим ножем. Уз осмех. То увек оставља снажнији утисак на гледаоца него хистерична у гласу. Уколико саговорник избегава да одговори на питање, нема ничег нормалнијег него да се то исто питање постави још који пут, све до год саговорник избегава да одговори на њега. Као пример радо наводим Ларија Кинга, чија је каријера, иначе, препуна разних гафова, али ово је један од оних случајева који су ушли у историју новинарства. Једном саговорнику који је избегавао да да ваљан одговор, поставио је тачно осамдесет и два пута исто питање за време емисије. Ниједном није подигао глас. Сваки пут је питање поставио благим тоном, уз осмех. Е, то је пример но-

винарске упорности и новинарске висprenости. А тамо где се водитељ кобојаги свађа са гостом, тамо где уста пенушају као шампањац, ту нема дијалога. Агресија у гласу девалвира суштину мисли, чак и када је гнев оправдан. Дрскост је примерена кафани, после седме туре. Нема јој места ни у породичним препиркама у пристојним грађанским кућама а немоли у јавном говору.

• Шта највише волите у новинарству?

- Када прочитам текст у којем нема ординарних глупости, текст у којем су речи сложене по роду, броју и падежу, текст који ме кроз избор чињеница води ка поенти, текст који нема збркану мисао ..., ја се одушевим као куче. Још ако има и разуман став, који је близак мојим назорима ..., мом задовољству нема краја. И мени су се, дакле, спустили критеријуми, као и целом друштву, уосталом. У последње време се одушевљавам сваки иоле писменијим текстом који је, уз то, и добро занатски упакован. Ако се пи-

тање односи на новинарство у принципу, а не на ово данас и овде, одувек сам највише волео када новинар излази из окриља новинарства и када неку једноставну новинарску форму преточи у есеј, који се, ако ни због чега другог, а оно бар због лепоте стила, може са уживањем читати и после педесет година. Ми смо некада имали пуно новинара за које новинарство није било пуки занат.

• Познати сте као један од највећих и најпознатијих афористичара у свету. Како бисте кроз афоризме представили новинарски позив?

- Наше данашње новинарство могло би да стане у три моја афоризма:

• Новинар који зна свој посао, бележи само успехе.

• Информације морају бити доступне новинарима. У противном би могле да допру до јавности.

• Од када је измишљена телевизија, ловци на уцене не морају да користе револвере.

О Великом Извору, селу надамак Зајечара ПРЕМА ЛЕГЕНДИ, ЛЕЖИ НА ДНУ ВЕЛИКОГ ЈЕЗЕРА

Лепо питорескно село надамак Зајечара. Пола сата лаганог хода. Велики Извор. Приљубљен западним делом атара, скоро целом својом дужином, уз подручје Зајечара. Северно се ослања на Халово, са запада га огледају комшије из Вражогрнца, а на југу су Грљан и Грлиште.

Положај села је посебан, јер се на истоку целом дужином пружа уз државну границу са суседном Бугарском. Његова стремљења и правац ширења одређује град Зајечар. Природно и логично из више разлога: економског, развојног, културног, спортског... Али, и Зајечар није равнодушан према Великом Извору. Свако јутро уздижу главе прве куће до Извора, да виде ниче ли нека нова зграда, нека шупица у току ноћи, из којих ће ускоро нарасти низ грађевина, пуно првих комшија са истока. И тако стално ...

Легенда о постанку села каже да оно лежи на дну некадашњег огромног језера. Само су највиши врхови Краљевице изнад Зајечара и брдо Џугла, поред саме основне школе, израђали из вода језера. Временом отворише се широка врата долине реке Тимок и воде језерске пожурише ка Великој реци. Остаде пространа, плодна животна и живородна равница. На источној страни, уз само побрђе планине, куљао је велики извор питке воде. Ту заживе, по легенди, ново насеље и доби име по извору – Велики Извор.

Лепо предање. Али ни људи не хтедоше да заостану за легендом. Дођоше, изградише лепо село, угодно за живот и привлачно сваком намернику ко у њега уђе. А о стварном и реалном сасвим другачије говори великан мисли ових крајева, професор Маринко Станојевић: «Велики Извор» - вели он – «протеже се између две косе. Горњи крај притешњен је са источне и јужне стране брдима, а

доњи крај се шири избијајући у равницу ... У самом селу има два извора. Један је без имена, а други се зове Нешковска чесма. Вода се пије са ових извора ... На ово место, на којем је данас село, дошло је неколико породица и заселило село...»¹

Испружио се Велики Извор и раширио од источних коса Вршке чуке до Зајечарске котлине и, десно, од Тимока до у долину речице Баре. Она настаје од двеју притока, које се спајају у средини села, предајући своје воде једна другој у наручје. Речице добише предивна, али за неупућене помало тајанствена и необична, имена: Стаменски до и Дубоки до. Реке – а носе имена долина! Ништа чудно, рећи ће зналци прилика, оне извиру из истоимених долина.

На источној страни села кривуда, као да би стално желео да умакне знатитељницима из видика, поток назван Криви поток. Ту су и мирна Алапинска река и Безданица. За време дуготрајних и обилних падавина, или наглог топљења снега на околним планинама, разбесне се и разгоропаде све речице у селу, а нарочито воде Белог и Великог Тимока, те зачас поплаве и куће, и ливаде, и њиве; однесу и мостове, прелију путеве. Но, чим престане невреме, људске руке све поново врате у пређашње стање, и живот опет потече својим мирним токовима.

Старост насеља

Ми се, овом приликом, нећемо детаљније бавити овим питањем. Навешћемо само оно најзначајније што ће

бити довољно за опште упознавање старости села и насеља. За оне који би желели да више сазнају, указаћемо на најнеопходније изворе и литературу.

Испитивања која су до сада вршена, на жалост несистематска и несвеобухватна (а нити су рађена у научно заснованом континуитету), указују да се на просторима атара Великог Извора одавно настанио човек. Према материјалним налазима (локалитет: Доње брдо – камени чекић, Дубоки дол – фрагменти керамике; Алапин брдо – камена секира; двориште основне школе – кремента стрелица и две камене секире; Турско блато – два жрвња, глачаница и керамика), ови простори су насељени још у доба неолита - млађег каменог доба (од 10.000 до 3.000 год. п.н.е.)¹

«Поједини локалитети, међутим, на којима је нађено доста предмета из најстаријих епоха ... говоре да се овде живело кроз дужи временски период ... За човека неолита атар села Великог Извора је несумњиво у овом крају имао предности при одабирању сталног боравишта» - каже Сергије Калчић у књизи «Велики Извор кроз векове».

Које су те предности?

То је, пре свега, богата и велика равница, погодна за земљорадњу; ту је и обиље речних токова, о којима је нешто речено, који су богати разноврсном рибом. Најзад, у непосредној близини овога подручја су брдовити предели, обрасли густом шумом и богати свим врстама дивљачи. Речју, природа је подарила људима своја богатства и створила услове за сигуран живот, а људи ће умешно и зналачки искористити те дарове и себи омогућити богат живот и животне радости.

У следећем броју: Настанак и развој села и етнички састав становништва
Аутори: мр Станко Митић, професор
Славица Радовановић, правник

Златна грозница деценијама не јењава на истоку Србије

ТАМОШЊЕ

ЈАШЕ ТИМОЧКОМ КРАЈИНОМ

• Уз обалу реке Пек ништа није толико популарано као потрага за тајно закопаним ћуповима златника римских царева и разних хајдука

Тимочка крајина није позната само по рудницима злата и златоносној реци Пек, већ и по многим легендама да ту околу, на разним скровитим местима, лежи тајно закопано балго из древних времена. Због тога, као из времена америчког Дивљега запада, последњих година многи авантуристи заражени златном грозницом стижу на тло источне Србије и, заједно са овдашњим трагачима, прекопавају земљу не би ли остварили своје снове.

Сваким даном све је више тајанствених копача, који под окриљем ноћи трагају за ћуповима пуним злата. Многе приче и легенде о великим количинама закопаног блага распаљују машту и неверних Тома. Једног од копача недавно је упознао и репортер «Тимочанина». Он је само један од многих који са организованим групама у потрази за златом крстаре Тимочком крајином уздуж и попреко.

Овај локални Индијана Џонс, који из разумљивих разлога у новинама није желео да се представи правим именом и презименом, о закопаном благу у Тимочкој крајини прича: - Има много блага на овим просторима! Доказ за то је и запис попа Мартина Химовића, који је сачуван у једној цркви у Бугарској, а који обухвата територију некадашњег Видинског округа из времена Турака. Запис је и данас актуелан и код нас и у Бугарској. Химовић је дању био поп, а ноћу хајдук који је са својом дружином пљачкао турске богаташе и трговце. Један део блага је делио сиротињи, а други закопавао и о томе остављао записе.

Причу наставља вукући прст по мапи пред собом. «Према овим записима највише блага је закопано у Великом Из-

вору, Соколовици, Халову, Јелашници и околини Књажевца. Мапе попа Мартина не знају за границе, па се наши и бугарски тргачи за златом удружују у заједничкој авантури, копају на овој или оној страни. Мапе су јасне, па копаче чак упозоравају и на оно што их током потраге за златом очекује. Ево овде пише: «Немој да се плашиш, јер утваре многе има да се јаве. То је тако братски остављено у зло доба било, у зло однесено. Нек је алаљ сваком брату, ја ајдук и ја човек. Пробај

да копаш, нећеш да се покајеш.»

Тимочки Индијана Џонс злато је тражио и у Бугарској. Но, тамо је откопао многа изненађења. - Многе ризнице и бунари на територији Бугарске служили су за складиштење хајдучког блага. Улазак на оваква места захтева посебан опрез, због разних замки, које су постављене за заштиту блага. Могу да вас изненаде отровни гасови справљени још у она времена, пробојне стреле и ножеви постављени на незгодним мести-

ма. Кад све то заобиђеш, злато је твоје. Али, није ту крај авантуре. Проблеми могу да настану са колегама у Бугарској. Дешава се да они хоће све да приграбе за себе и онда прете да ће вас пријавити на граници. Због злата тамо преко може и глава да се изгуби – прича он.

Да су трагачи за златом у овом крају упорни, потврђује и запис у књизи «Пећина Топлик», групе младих истраживача из Зајечара, у којој се каже да је истраживачки рад трагача за златом у овој пећини на Старој планини, за који се претпоставља да има излаз на Бугарској страни, итекако видљив. Дакле, копачи злата не презају ни од уништавања вредних добара. Само у последњој деценији у околини Зајечара у више наврата оскрнављене су цркве у Великом Извору и Врбици. На Ртњу, српској Фуџијама, тајанствени копачи су експлозивом срушили капелицу у потрази за златном кочијом, која је, верује се, ту зазидана, јер јој је пукао точак. Самозвани копачи у потрази за златом истраживали су и римски царски град Ромулијану и том приликом однели много вредних археолошких предмета. На то их је навела легенда по којој се испод царског града налази много вредније насеље, са многим ходницима у којима је огромно благо. Верује се да постоји бунар озидан драгим камењем, чија је вода чудотворна, а камење има невероватну моћ,

и да је ту верско седиште од постанка света. Месију који треба да се овде појави, чекају плашт и штап са драгим камењем чудесне моћи и књига са тајним записима.

Легенда, легенду стиже! Они који их знају, свакодневно проверавају њихову истинитост. Јунак с почетка наше приче, а и неки други копачи, тврде да није реч само о легендама, већ да је потврда свих тих прича ископано злато, које се продаје на црном тржишту на Косову. Како кажу, од онога што се таквом продајом заради може пристојно да се живи. Услов је само имати добру опрему и да је трагач снабдевен правим мапама.

Право је чудо колико Тимочана верује да ће наћи неки ћуп са закопаним благом. Због једног таквог ћупа домаћин је у једном зајечарском селу готово у потпуности разрушио кућу наслеђену од деде, јер се у породици препричавало да су преци негде у кући сакрили поприлично дуката. Приче о богаћењу трагањем за златом препричавају чак и малишани у школи, а од старијих се често чује: «Ух, што не пронађем ћуп пун злата!». Златна грозница опасно дрма Тимочане. У снове им често долазе бљештави драгуљи и златне полуге.

Да ли је то последица времена у којем живе, тек на јави је све више мистериозних копача злата и све више рупа у земљи.

КБ Огласи

ТРС Краљевица бб,
ламела б,
19000 Зајечар
kboglasni@kbgrupa.com
Тел. 019/ 432 561;
064/ 5 111 755
Факс: 019/ 433 644

После тридесет и нешто година провед Првославу Стојковићу преостаје још један **ПРИВИКАВАЊЕ НА СВ**

• Све оно што је тамо било нормално и уобичајено, у Србији је још увек тако далеко

Обећана земља, иностранство, раскош и богатство! То је само део онога за чим је свако од нас, у некој фази живота, чезнуо.

Много је оних којима је то пошло за руком. Али, на другој страни, да ли је, ван своје земље, баш све тако слатко?

Тамо далеко, да тако назовемо све оно што је преко „црте“, у већини случајева није ни налик оној слици коју смо толико дуго имали у глави. Јер, руку на срце, мало је наших људи који у туђој земљи имају фина занимања. Напротив! Углавном су то тешки и прљави послови. Било је тако мало Југословена, сада Срба, који у белом свету, како то обично кажемо, продају памет. Јако мало! Један од таквих је Зајечарац Првослав Стојковић - Прле. Кажем Зајечарац, а питање је колико се он, у дубини душе, тако осећа. Јер, како нам је и сам рекао, од толико година - најмање времена провео је у Зајечару. Зато и каже: „Можда ни сам нисам богзна колико друштвен човек, али ... променили су се људи. То је

вероватно и разлог, што једва познајем људе у комшилуку. Све је сада другачије.“ Обрни-окрени, опет је некако међу „странцима.“ И поново Прлету, како га пријатељи и познаници обично зову, предстоји упознавање. И још нешто - привикавање на своју земљу. На некултуру, недовршене послове, немар и ... ко зна шта све још. Помало чудно, али, признаћете, ни мало лако.

Све оно што је годинама, деценијама учио, стицао и уграђивао у себе, сада више не важи. Јер, овде, у Србији, владају нека друга правила. Ово је, по много чему, небеска земља. Све оно што не можете наћи у некој од развијенијих земаља, наћи ћете код нас. Готово иза сваког угла.

У Зајечар се са децом и супругом Бранком доселио још 1983. године. Свиђао му се овај град са много фабрика и радних људи.

Али, вратимо се још коју годину уназад. У Ресавицу, мало место, одакле је још давне 1974. год., сам без породице, отишао у Перу. Тамо је провео 3 године, а

ених по белом свету, наизглед лак задатак ОЈУ ЗЕМЉУ

онда још 4 у Нигерији. Потом, опет по-
слов, долази у наш Пирот.

Не задуго после тога, „Енергопројект“
га шаље у Малезију. „На кратко требало
је брзо да формирам машинску радио-
ницу и обучим раднике. Кратко« - каже
Прле - „а остао сам тамо три године!“

После Малезије - хитно у Ирак. Због
рата морао је назад у Србију. По окон-
чању рата опет у Ирак, да се доврши за-
почета термоелектрана.

У најлепшем сећању остао му је Перу.
Никако не може да заборави људе које
је тамо упознао. „Они“ - са сјајем у очи-
ма прича Прле - „у генима имају уграђену
културу за поштовање другог човека и
жељу за дружењем.“ Зато му је и било
лако да тамо стекне пријатеље и Перу до-
живи као своју земљу. Уосталом, за све
то време у тој земљи му се ништа не-
пријатно није десило. Напротив.

Присећа се и колега Немаца. „Они су
чудни. Ако се превариш па у слободно
време поменеш посао, они устају и од-
мах одлазе. Јер, он је у тај клуб дошао да
се одмори и заборави на проблеме.“

Радио је Првослав у многим земља-
ма и једно је упамтио: да „успех на послу
зависи од организације, какви су руко-
водиоци према теби, каква је фирма и
каква је плата. Наравно, треба и волети
свој посао и стално се усавршавати.“ А он
је непрестано радио на томе. Читао је
књиге, учио стране језике ...

Радио је 10 сати на послу, плус 2 у
путу. А када човек толико ради, онда
мора да води рачуна и о храни. Два
дана у недељи јео је само воће.

И тако - годинама. Тачније, тридесет
и нешто година по белом свету. „А на све
те године гледао сам као на нешто при-
времено и само чекао - када ће све то да
се заврши. Помало чудно, али тако је
било“ - присећа се Прле.

На питање да се, можда, није уморио
од толиког рада по разним земљама, наш
саговорник - као из топа - одговара:
„Није мене вратио умор овде. Више је то
било због жеље да будем са својима и у
својој земљи.“

Конечно у својој земљи, а опет нешто
није штимало. Јер, три и по деценије
Првослав се навикавао на туђе земље.
Е, сада долази и привикавање на своју

земљу. А то, богме, не иде нимало лако.

Уосталом, није потребно много му-
дровати да би се у нашем свакодне-
вном животу пронашло оно што нас то-
лико разликује од Европе. То и сами
знамо, али - сви ти људи који су живели
у некој од уређенијих земаља и те како
то примећују.

„Свуда где сам ишао« - наставља са
причом - «занимало ме је какви су са-
обраћајни прописи, како људи тамо
возе и размишљају. Могу да кажем да
смо ту на последњем месту у Европи, чак
50 година каскамо за њом.“

„За разлику од великог броја земаља
које имају тзв. брзе путеве и које су
схватиле да је саобраћај крвоток једне
земље, наша господа“ - наставља своју
причу Прле - „изгледа, мисли да је до-
вољно да само направи путеве. Највише
су постигле оне земље које су отишле
најдаље у поштовању својих грађана.“

Када аутом крене до оближње ви-
кендице, посебно му смета недостатак
тротоара између Дома здравља и пре-
дузећа „Импаз.“ „То је“ - каже - „страш-
но! Посебно у вечерњим сатима, када је
смањена видљивост. А Зајечар је могао
да буде међу првим градовима у Србији
који би имао изграђене пешачке и би-
цикличке стазе.“

И да неко не помисли како наш са-
говорник налази само мане средини у
којој живи, са видљивом радошћу и ос-
мехом на лицу, поменуо је Попову пла-
жу, где је све на свом месту. Чак је дао и
савет пензионерима да баш на овом
новоуређеном простору могу да уживају

играјући шах и домине, а не тамо у цен-
тру, испред зграде Општинског суда.

Него, да се не „китимо“ даље.

Остало нам је још да обиђемо и ви-
кендицу са малом, али добро урађеном
фармом свиња.

А, да о томе раније никад није ни
маштао, потврдила нам је и Прлетова су-
пруга Бранка, која каже да он просто
ужива гајећи свиње. „То га испуњава и
опушта, јер је по природи мало нерво-
зан.“

Заиста, милина је било посматрати са
колико воље и љубави овај човек гаји
свиње. Свака има свој надимак и свакој
се обраћа на посебан начин: „Ајде, Гро-
фе, устај! Тешко му је да устане, јер већ
има 350 до 400 килограма“ - објашњава
нам наш домаћин. „Ово су моји мангупи“ -
показује на нешто веће прасиће. Посе-
бан третман ужива Дебела. Њу је морао
и да помилује. Толико љубави према
овој врсти домаћих животиња, а никада
у животу није био ни близу свиња. А сада,
ето, ово му је омиљени хоби.

Још неко време били смо гости по-
родице Стојковић. Просто смо уживали
посматрајући овај складан пар. Бранка
и Прле уживали су пијуцкајући кафу и ма-
зећи прилично великог Шарпланинца.

Нешто размишљам: можда је овај
вредан и неуморан човек баш зато и ра-
дио све те године по туђим земљама. Да
једног дана, баш као овога када смо их
посетили, са супругом ужива на свом
имању. Далеко од градске гужве и свега
што она носи са собом.

Rock'n'Roll времеплов - 81.

ТАЈНИ МИРИС ЦРНЕ РУЖЕ

Долазе из Зајечара. Некада су били „Ин”. Победили су на Гитаријади 1982. године. Некада „момци из краја”, упорни и жељни свирке, данас одрасли, зрели људи -поносни на оно што су пружили граду.

Годинама уназад град носи епитет „Рок Мека”. Овај, муком стечени, надимак је добио захваљујући манифестацији познатој под називом „Зајечарска гитаријада”. Ове године одржана је 41. по

реду. Зајечарци живе у српској престоници Rock'n'Roll -а. Имају велику привилегију и част, којом би требало да се поноси цела држава. На жалост, ми све мање ценимо традицију, мање смо свесни значења речи „култура”. Запостављамо оно што имамо, а та нас чињеница све мање и занима. Као да немамо времена за оно што су генерације иза нас градиле. Као да све те генерације нису заслужиле да одржимо и издигнемо град

и сами себе на већи културни ниво. Изгледа да нису!!! Одлази се у дискотеке и кафиће, где се људи купају у пени, где неки гутају, неки „бљују ватру”, јашу шипку и слушају музику „новог таласа”, знану као фолк, поп-фолк, техно, и ко зна како још. Биоскопе замењују пиратски дискови, концерте музика из „МП4”-плејера, а позориште постаје „taboo”, нека врста тајног удружења. Основне вредности су запостављене. Све је ово

ставити се у што бољем светлу и доказати себи, граду и дражави колико заправо вредиш.

Почетком осамдесетих година познати су били „Црни рајсфешлус“, „Багер“ и „Хел“. Нестали су „Златни прсти“, бенд који је отишао најдаље и оставио траг у рок историји Зајечара. „Нокаут“ је спаковао гитаре и уживао у заслуженој пензији. Многи бендови су се мучили, настајали су и нестајали. Али, баш је тих година, када је мало ко очекивао, када се мислило да је са „Прстићима“ нарушена традиција добрих градских бендова и да Зајечар неће славити победу „код куће“, настао бенд победника. Бенд који је први прошао кроз циљ - „Црна ружа“.

Идејни творац групе је Зоран Стојковић - Стока, дугогодишњи члан нишке групе „Мама рок“. Он је успео да састави екипу од чланова распарчаног бенда „Високо мишљење“ и створи „Црну ружу“. Бенд који испуњава снове, који је успео да донесе победу на „врућем, домаћем терену“, на шеснаестој по реду Гитаријади. Поред вокала Стојковића, у групи су свирали Миодраг Божиновић, на соло гитари, басиста Бранко Грујић, бубњар Мирољуб Трајковић и клавијатуриста Горан Костић.

О самом настанку бенда Зоран Стојковић каже: „Бенд је настао када сам се ја вратио у Зајечар, јер су моје колеге из „Мама рок“ биле на одслужењу војног рока. Бивши чланови „Високог мишљења“, басиста Данило Јовановић, Даки, (њега је касније заменио Бранко Грујић), бубњар Мирољуб Трајковић и клавијатуриста Горан Костић позвали су мене, а ја сам позвао гитаристу Миодрага Божиновића. Хтели смо да свирамо по узору на Whitesnake. Свирали смо и њихове и своје сопствене песме.“

Свирке, дружење и забава носили су са собом одређене обавезе:

„У почетку нисмо сви долазили редовно на пробе. Неки од нас су радили и каснили су на пробе, које су почињале у седам сати увече. Да бисмо се некако

довели у ред, договорили смо се да онај ко закасни, плаћа туру пића. Ја сам одувек долазио на време, па су моји другови решили да ме пређу. Дошли су раније и померили своје сатове унапред, али ... није им успело. Стигао сам десет минута раније и пролазници који су се враћали са базена потврдили су тачно време.“

Бенд је настао крајем 1981. године. Текстове и музику је радио Зоран Стојковић, а аранжмане остали чланови бенда. Новонастали бенд је свирао по школама, салама. Вежбали су све до марта 1982. док нису ушли у студио „МСН“, код Веселина Малданера у Београду. Снимили су осам нумера за ЛП. Занимљиво је да лонг плеј плоча никада није издата. Исте те године су победили у Дому омладине на Гитаријади, у конкуренцији је било 16 група. Активне свирке су трајале до 1983. године, када се Стојковић враћа у «Мама рок». Ипак, свако слободно време, када су сви на окупу, користили су да свирају. Стари рокери памте летње свирке „Црне руже“, када се испред Хале спортова окупљало преко хиљаду људи. Сви они су певали: „Склони се са мог кревета“, „Нема више љубави“, „Школска збрка“, „Нисам келнер“, „Јана“ и „Радим у фабрици метала“. Црна ружа је постојала све до 1986. године. Главни проблем бендова је био тај што долазе из провинције, престоница је остала далеко.

О плановима који су остали неостварени Зоран Стојковић наводи:

„Иако нам је обећано издавање ЛП-а, до тога није дошло. Албум је издат много касније, а издао га је студио «Пириси» овде у Зајечару. На њему је било осам нумера, била је то успомена на Гитаријаду 82. године, када смо ми победили. Албум смо више користили за сопствене потребе.“

Овај бенд написао је значајне стране „Зајечарске рок књиге заслужних“. Бенда нема, не свира више. Остале су само песме и сећања да некад беше свирка, луда и необузdana, о којој се причало и шапутало по граду. Остале су и анегдоте, лепе приче о младићима са почетка осамдесетих. Да ли ћемо их поново срести заједно и чути њихове песме? Да ли ћемо осетити тај тајанствени мирис «Црне руже»? Можда и хоћемо. Била би то лепа прилика да данашњи свет бар накратко осети онај прави звук и дух Зајечара, што некада беше ту. Дух који се некако притајио и чека. Кога? Зашто? Ко то зна!

задало снажан ударац Гитаријади, коју већина није заслужила. Али!!! Да ли је одувек било тако?

Некада је Гитаријада представљала место окупљања младих људи жељних доброг гитарског звука. Била је она и нешто много више од тога. Била је сан. Људи су дисали у ритму Rock'n'Roll -а. И ... Живело се за тих неколико дана у години када ће у град доћи најбољи рок бендови из целе земље. Мајстори свога заната, познати и славни виртуози на гитарама, и они млади, још увек неафирмисани, који ће то тек постати. Град је био добар домаћин и радо је примао хиљаде поклоника рока. Навијало се за домаће бендове, који су целе године стварали своје песме. Вежбали су по подрумима, гаражама и хаусторима подредивши себе једном једином циљу - пред-

АЛАСИ

**Мање криволова
и више реда на
Дунаву код Кладова**

ПРИХВАТИЛИ

НОВА ПРАВИЛА

Вековна традиција рибарења на делу Дунава код Кладова није више нимало лак и уносан посао. У привредни и спортски риболов се и у ове хладне децембарске дане редовно одлази, али са уредно извађеном годишњом дозволом. Отуда не чуди што је само у 2007. години регистровано чак 76 привредних аласа, највише до сада.

Више реда на риболовном подручју "Дунав 4" и мање криволава, тврде у Шумској управи ЈП „Србијашуме“ у Кладову, има захваљујући сталном присуству рибочуварске службе на терену. Ова управа већ седму годину газдује на 64 километра Дунава од острва Голул, два километра низводно од ХЕ "Ђердап 1", па све до Слатинског моста и административне границе са општином Неготин.

- Наши рибочувари задужени за контролу изловљавања рибе на три реона солидно су опремљени чамцима с пентом. Број рибокрадица ове године знатно је смањен и због добре сарадње са

граничном полицијом. Коначно су и људи схватили да река не може бесконачно да се експлоатише по њиховој

КО ЋЕ ГАЗДОВАТИ ДУНАВОМ

Риболовци на Дунаву код Кладова са нестрпљењем очекују расписивање тендера за ново газдовање на реци. Конкурс, како кажу, треба да распише Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Јавном предузећу „Србијашуме“ управо истиче мандат управљања на риболовном подручју „Дунав 4“. Непознате су и цене рибарења за идућу годину. Према садашњем ценовнику за годишње риболовнице привредни аласи, у зависности од реона, треба да издвоје од 36.000 до 55.000 динара. Дозвола за бућку је 23.000 динара.

вољи, већ да за то постоје одређена правила. Нико без дозволе више не може да излази на воду и рибари како му се прохте - истиче Живојин Димитријевић, референт за рибарство у Шумској управи у Кладову.

За недозвољено рибарење и криволава на Дунаву код Кладова републички инспектор поднео је ове године 127 пријава. До сада је процесуирано 95, а остале су у поступку код Општинског суда.

- Највећи број пријава (86) поднето је против несавесних аласа на риболовном подручју "Дунав 4" којим газдује ЈП "Србијашуме". За пецање у време забране или за уловљену рибу испод прописане тежине против пецароша на водама којима управља Заједница спортских риболоваца "Тимочка крајина" из Зајечара поднето је 28 прекршајних пријава, док се 13 пријава односи на рибарење на подручју националног парка "Ђердап" са седиштем у Доњем Милановцу. Висина казни у последњих година и по дана повећана је са 500 на 2.000 динара за спортске риболовце, а за привредне аласе на 5.000 динара - каже

Винко Бајкановић, републички инспектор за рибарство у Кладову.

Како каже Живојин Димитријевић, недозвољени алати, рибарске мреже испод стандарда и од непознатих власника се одузимају и завршавају на ломачи градске депоније.

- Основним планом ЈП "Србијашуме" у наредној години није предвиђено порибљавање Дунава на сектору Ђердапа, него санација балти у Корбову, Вајузи, Малој и Великој Врбици. Урађен је идејни пројекат за регулацију система канала из ових дунавских рукаваца. При крају је израда техничког и грађевинског дела и чека се само одобрење Министарства пољопривреде. За нас би класично порибљавање, ипак, било знатно јевтиније.

Већег помора рибе, додаје Димитријевић, на овом делу реке није било. Можда неки спорадични случај да је због осцилације воде страдало килограм два ситне рибе, али то је безначајно. Ц.Б.

РИБА СКУПЉА ОД СВИЊЕТИНЕ

У данима божићног поста дунавска риба се у Кладову нуди по знатно вишим ценама. Килограм сомовине и смуђа у градским рибарницама продаје се од 400 до 480 динара, што је скупље од свињетине. Филети су 450 динара, док за толстобик треба издвојити 200 динара. Уместо речног, нуди се једино товљени шаран из рибњака у Параћину и Ечкој по 270 динара за килограм, као да Кладово не лежи на обали велике реке!

Живојин Димитријевић
референт за рибарство

ПРАВИЛО ИГРЕ СУДОКУ:

Попуните табелу тако да сваки ред, свака колона и сваки 3 x 3 блок садржи бројеве 1 до 9.

Лаки

1			4		9	2	5	
				6		1		
7			5		2			
2		3	9				7	
	7	1		4		3	9	
	4				3	5		1
			8		4			5
		7		3				
	8	9	7	5				6

Тешки

4							7	
1	7			2				
2	3				7			
			7	1		9		
	1	4	3	2		7	5	
		7		6	4			
			1			4	5	
				9		8	7	
	8							3

Средњи

1					8			
3	8		1	4			6	
2		4		6				1
	4			5			3	
7			9		4			6
	1			2			7	
8				9		6		5
	5			1	3		4	8
			5					3

Супер тешки

8	1			4				
	6			9	2			
		3		5		7		
				1			4	
3		1				5	8	
9			5					
	7			2		4		
		9	4				2	
				9			3	7

АНАГРАМ

Наш књижевник:
ДАРОВИ ПАЛИЋА

(1А = М)

И његови дела:

1. **ВАТРА СЛЕТОВА**

2. **ЧАР ПРЕПИСКЕ**

(1А = С)

3. **КОМЕ ЈЕ СЛИЧАН ПЕРА Д.**

Ваше решење је:

Наш књижевник:

_____

_____

И његови дела:

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

_____

АФОРИЗМИ

*

НАРОД ЈЕ НА НОГАМА.
СВИРАЈТЕ ХИМНУ!

*

УМЕСТО ДА НАПРАВИМО
ИСКОРАК,
НАПРАВИЛИ СМО
РАСКОРАК.

Аутор:
Живојин Драгишић

Ако, од понуђених шест ликова, са десне стране, пронађете три одговарајућа (по облику и распореду слова) и сместите их са леве стране, треба да добијете познату мисао српског политичара, есејисте и књижевног критичара **Јаше Продановића**

Л	А			Ј	Е		У	Т
И	С	А	В		Т	Е		Д
Р	А			Г	Р		З	У
М	А,	А	Л	И	И		Ј	Е
В	Р		О	Т	Е		К	О
				У	Ш	А	Т	И.

							1	Ш	
	2	3						М	
	Ч		А	Х	Ш			Е	
							С		
3	П		4	А				М	
Л	О		Е		О				
	С		Н		Н		В	5	К
	Л						О		О
				6	Л			Е	
				П	О	С	Л		

РЕШЕЊА из прошлог броја: судоку: Лаки - 431729586-897516234-256843719-315298647-748365192-962471853-123987465-679154328-584632971; Средњи - 426175983-913684527-587932461-872451639-694823175-351769842-138296754-269547318-745318296; Тешки - 589731642-237496158-146825397-364279581-821354769-975168234-453912876-618547923-792683415; Супер тешки - 376245918- 182937645- 594816732-421789356-769352481-835461279-253678194-648193527-917524863; **магични ликови:** Ако сте ликове 2,4 и 1 са десне стране, сместили у одговарајуће, са леве стране, добили сте познату мисао чувеног српског књижевника Милоша ЦРЊАНСКОГ: „Човек, са годинама, све мање воли оно што је близу.“ **скандинавка- водоравно:** М, БУКОВО, капитен, касета, макетар, Лола, Х, Ава, Ли, ара, Лиз, артист, Индира, маркери, инг, м, лани, руда, Кан, та, Лебане, Шам, Е, Тина, крти, А, Бранка, Кант, ТР, И, ТЕ, Рора, мит, иза, реума, сами, АРК, Р.М. наклон, „Макадам“, прика. **анаграм:** Наш књижевник : МИХАЈЛО ЛАЛИЋ ; И његова дела: ПРАМЕН ТАМЕ, ЛЕЛЕЈСКА ГОРА, ЗАТОЧЕНИЦИ

							Тимочанин	Надражен, раздражен	Које имају лепоту Законит, законски		Рецитатор и књижев. Дамјано- вић	„Бич божји“	Који реагује на климатске промене
							Павлака са млека	Које имају реп					
							Врста пластичне масе						
											Река у Венецуели Осути се пегама		
							Отилија					Два самоглас.	
							Место у Јапану					Носити наниже	
							Врста ребрасте тканине						П Коњска снага
Аутор Живојин Драгишић	Село код Зајечара	Радио- локатор (мн.)	Васили- је Тома Костић	Номина- тив (скр.)	Наше жен. име Чув. амер. тврђава								
Манастир у близини Неготина (на слици)						Голотиња Делив без остатка (грчки)							
Раз- двајање, секташтво (мн.)							Место у Шведској			А			
							1. слово			Предлог			
			Онај ко је размажен				Острво у Јадрану						
							Мајка			Сталан			
Персиј.пес .Абдулах Ж. име Наталија				Молибден Километар			Певач Мирић Краљица Драга						
Аристотел Последњи краљ Троје			Обрасли у косу Погодб. везник							Прво слово Животни мото			
					Фр. књиж. Албер Језеро на сев. Шпан.				К. Д. Чувена музичка група				
16. слово ћирилице Редитељ Питер		Швед. комп Гунар Име дет. Кирбија		М. име Ненад Падање				Река у Венецуели Помор. скраћ.					
		Врста др. кам.(мн.) Ц. Р.					Муслим. м. име Горан Бреговић						
Врста тка- нине Који добро напредује			Који предњачи (напредан) Шпанија										
							Врста боје						

